

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Кафедра педіатрії №2

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор ЗВО з науково- педагогічної
та навчальної роботи

Інна АНДРУШКО

« 29 » серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни ОК 9

СУЧАСНА ПЕДІАТРІЯ

підготовки третій освітньо-науковий рівень вищої освіти

галузі знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності I3 Педіатрія

(шифр і назва спеціальності)

2025 рік

Робоча програма з дисципліни «Сучасна педіатрія»
підготовки фахівців третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
« 28 » _____ 08 _____ 2025 року _____ 34 _____ с.

Розробники:

завідувачка кафедри педіатрії №2	професор ЗВО Вероніка ДУДНИК
завуч кафедри педіатрії №2	доцент ЗВО Ірина АНДРІКЕВИЧ
доцент кафедри педіатрії №2	доцент ЗВО Галина МАНТАК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педіатрії №2

Протокол № 1_ від « 28 » _08_ 2025 року _____

Завідувачка кафедри педіатрії №2,
професор

Вероніка ДУДНИК

« 28 » _____ 08 _____ 2025 року

Схвалено методичною радою з педіатричних дисциплін Вінницького
національного медичного університету ім.М.І.Пирогова
« 29 » _____ 08 _____ 2025 року Протокол № 1

Голова, професор

« 29 » _____ 08 _____ 2025 року

Вероніка ДУДНИК

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «СУЧАСНА ПЕДІАТРІЯ» складена відповідно до Освітньо-наукової програми Вінницького національного медичного університету імені М.І.Пирогова

	<u>на третьому (освітньо-науковому рівні)</u> (назва рівня вищої освіти)
галузі знань	<u>I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	<u>IЗ «Педіатрія»</u> (код і найменування спеціальності)

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Робоча програма навчання в аспірантурі зі спеціальності «Педіатрія» відображає сучасний стан цієї галузі і включає питання про найважливіші досягнення соматичної педіатрії, невідкладних станів в педіатрії, профілактики та зниження дитячої захворюваності.

Під час навчання, аспірант повинен досягнути високого рівня теоретичної і професійної підготовки, знання історії сучасної педіатрії, загальних її концепцій та методологічних підходів. При цьому передбачається всебічне розуміння в напрямку визначення різних клінічних варіантів та ускладнень найбільш поширених захворювань дитячого віку, планування обстеження хворої дитини та інтерпретування отриманих результатів при найбільш поширених захворювань дитячого віку, проведення диференційної діагностики і постановки попереднього клінічного діагнозу найбільш поширених захворювань дитячого віку, визначення тактики ведення хворого при найбільш поширених захворюваннях дитячого віку, діагностування невідкладних станів та надання екстреної допомоги при невідкладних станах у клініці дитячих хвороб, демонстрування вміння ведення медичної документації у клініці дитячих хвороб.

Аспіранту винесені питання диференційної діагностики найбільш поширених захворювань, а саме, органів дихання у дітей, захворювань системи кровообігу, системи кровотворення, ендокринної патології у дітей, захворювань органів травлення, органів сечової системи у дітей, найбільш поширених захворювань дітей неонатального віку, з наданням невідкладної допомоги при основних невідкладних станах в розрізі вищевказаних напрямків педіатрії та диспансерний нагляд за здоровими та хворими дітьми в умовах поліклініки.

Статус навчальної дисципліни: нормативна, професійно-вибіркова

Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння особливостей перебігу, сучасних методів діагностики та використання новітніх технологій при лікуванні дітей із різною патологією.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Сучасна педіатрія» здійснюється, коли аспірантом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін на II рівні вищої освіти, а також дисциплін: Історія філософії, як методологічна основа розвитку науки та цивілізації, Англійська мова у науково-медичному спілкуванні, Медична етика та деонтологія, Мова сучасного наукового тексту, Публікаційна активність та наукометричні бази даних, Біоетичні та медико-правові основи наукових досліджень, з якими інтегрується програма педіатрії. В свою чергу, Сучасна педіатрія формує засади поглибленого вивчення аспірантом наступних спеціалізованих дисциплін педіатричного профілю (пропедевтика дитячих хвороб, дитячі інфекційні хвороби, клінічна фармакологія, фтизіатрія, ендокринологія, алергологія, імунологія, соціальна медицина, клінічна біохімія та мікробіологія, клінічна морфологія) та теоретичного (нормальна анатомія, патологічна анатомія, фізіологія, патологічна фізіологія, фармакологія, мікробіологія, гістологія та ембріологія).

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Сучасна педіатрія» є здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності педіатричного спрямування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення для системи охорони здоров'я.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Сучасна педіатрія» є формування системи знань, професійних умінь, педагогічної майстерності, дослідницько-інноваційної діяльності та практичних навичок під час ведення хворих педіатричного профілю.

1.3. **Компетентності та результати навчання**, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у освітньо-науковій програмі).

Результати навчання

Програмні результати навчання (РН):

ПРН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання, дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, з урахуванням сучасних тенденцій та трендів останніх досягнень світової науки, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

ПРН2. Критично мислити, узагальнювати й аналізувати явища та проблеми, які вивчаються, приймати ефективні рішення на основі сучасних методів прийняття рішень, логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів.

ПРН3. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень та прикладні проблеми педіатрії державною та англійською мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях.

ПРН4. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних/емпіричних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані.

ПРН5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу медико-біологічної інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

ПРН6. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері педіатрії, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень.

ПРН7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти медичного спрямування, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері педіатрії.

ПРН8. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері педіатрії, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і застосовувати інноваційні технології навчання, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

ПРН9. Планувати і виконувати дослідження з педіатрії та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і

академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (ОМР), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

ПРН10. Розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері педіатрії та у дотичних міждисциплінарних напрямках.

ПРН11. Глибоко розуміти загальні принципи, методи та методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері педіатрії, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

Очікувані результати навчання з дисципліни:

1. Здобувач вищої освіти може назвати клінічні прояви, сучасні методи лабораторної та інструментальної діагностики гострих інфекцій верхніх та нижніх дихальних шляхів. Він здатний призначити та обґрунтувати базисну терапію цих інфекцій, оцінити її ефективність та безпечність.
2. Здобувач вищої освіти здатний пояснити патогенез розвитку обструктивних захворювань органів дихання, обґрунтувати та інтерпретувати результати сучасних методів діагностики та динамічного спостереження за пацієнтами, призначити лікування на підставі принципів доказової медицини. Надавати невідкладну допомогу при гострій дихальній недостатності у дітей, нападі БА у дітей.
3. Пояснити сутність загально медичної проблеми профілактики, вчасної діагностики та ефективного лікування дітей з алергологічною патологією. Надавати невідкладну допомогу при анафілактичному шоці у дітей.
4. Володіти навичками діагностики, диференційної діагностики та лікування дітей з кардіальною патологією. Надавати невідкладну допомогу при гострій серцевій та судинній недостатності у дітей, при гіпертензивному кризі у дітей.
5. Здобувач вищої освіти може назвати клінічні ознаки та класифікацію порушень ритму і провідності серця відповідно до сучасних стандартів та даних доказової медицини, діагностувати їх використовуючи сучасні додаткові методи дослідження, обґрунтовувати та призначити лікування, визначитись із тактикою ведення пацієнта. Надавати невідкладну допомогу при порушеннях серцевого ритму та провідності у дітей.
6. Здатний назвати сучасні дані щодо клінічних проявів, класифікації, обґрунтувати найбільш інформативні новітні методи діагностики та лікування дітей з ревматологічною патологією.
7. Проводити диференційну діагностику суглобового синдрому. Володіти навичками призначення специфічних найінформативніших лабораторних та інструментальних досліджень, оцінювання їх результатів у пацієнтів із системними захворюваннями сполучної тканини. Обґрунтовувати, призначити відповідне лікування та оцінювати його ефективність.
8. Володіти навичками діагностики захворювань травного тракту, застосовуючи сучасні специфічні та найбільш інформативні методи, призначити та оцінювати їх лікування, використовуючи новітні дані доказової медицини. Надавати невідкладну допомогу при гострій печінковій недостатності у дітей.
9. Володіти навичками діагностики патології сечовидільної системи, назвати основні ознаки захворювань нирок, призначити відповідне сучасне лікування та оцінювати його ефективність. Надавати невідкладну допомогу при ГНН у дітей.

10. Володіти навичками диференційної діагностики гематологічних захворювань дитячого віку та назвати принципи їх сучасного лікування.
11. Володіти навичками надання невідкладної допомоги при зупинці серцевої діяльності та зовнішнього дихання у дітей. Надавати невідкладну допомогу при лихоманці, судомах у дітей.
12. Проводити ранню діагностику та диференційну діагностику ендокринних порушень у дітей. Призначати сучасне лікування ґрунтуючись на даних доказової медицини.
13. Здобувач вищої освіти здатний пояснити принципи сучасної лабораторної діагностики туберкульозу, назвати найінформативніші методи, оцінювати їх результати.
14. Здобувач вищої освіти повинен знати принципи ведення хворих дітей першого року життя. Знати принципи імунопрофілактики в педіатрії. Знати методи профілактики, прогноз при захворюваннях у дітей та їх ускладненнях.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна	Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
	Модулі	Загальна кількість годин	Кредити ЄКТС	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модулі	Загальна кількість годин	Кредити ЄКТС	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Сучасна педіатрія	1	120	4	20	40	60	1	120	4	4	8	108

Змістові модулі

Змістовий модуль 1. Ведення хворих в педіатричній клініці відповідно до сучасних стандартів та рекомендацій.

Ведення хворих дітей першого року життя. Ведення хворих дітей з патологією бронхолегеневої системи. Ведення хворих дітей з алергологічною патологією. Ведення хворих дітей з кардіоревматологічною патологією. Діагностика та лікування мультисистемного запального синдрому у дітей, асоційованого з COVID 19. Ведення хворих дітей з патологією травної системи. Ведення хворих дітей з патологією сечової системи. Сучасні погляди щодо ведення дітей з патологією крові. Сучасні погляди щодо ведення дітей з лейкозами та лімфомами.

Змістовий модуль 2. Актуальні питання педіатричної науки.

Історія розвитку та сучасний стан наукових знань в педіатрії. Новітні напрямки наукових досліджень в педіатрії. Сучасні методи лабораторної діагностики в педіатрії. Сучасні методи інструментальної діагностики в педіатрії. Доказова медицина в сучасній педіатричній науці. Коморбідність в педіатрії як проблема сучасної науки. Загальні принципи побудови дизайну наукового дослідження в педіатрії. Етика та методологія наукового дослідження. Сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень.

Змістовий модуль 3. Алгоритми надання невідкладної допомоги в педіатрії.

Надання невідкладної допомоги при зупинці серцевої діяльності та зовнішнього дихання у дітей. Надання невідкладної допомоги при гострій дихальній недостатності у дітей. Надання невідкладної допомоги при гострій серцевій та судинній недостатності у дітей, порушеннях серцевого ритму та провідності у дітей. Надання невідкладної допомоги при гіпертензивному кризі у дітей. Надання невідкладної допомоги при гострій печінковій недостатності у дітей. Надання невідкладної допомоги при ГНН у дітей. Надання невідкладної допомоги при нападі БА у дітей. Надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці у дітей. Надання невідкладної допомоги при лихоманці у дітей. Надання невідкладної допомоги при судомах у дітей. Надання невідкладної допомоги при геморагічному синдромі у дітей.

Змістовий модуль 4. Профілактика захворювань дитячого віку.

Імунопрофілактика в педіатрії. Профілактика респіраторної патології у дітей, заходи попередження захворюваності у дітей, які часто хворіють. Первинна та вторинна профілактика гострої ревматичної лихоманки у дітей. Вторинна профілактика інфекційного ендокардиту у дітей. Профілактика артеріальної гіпертензії у дітей. Профілактика ожиріння у дітей. Профілактика патології травної системи у дітей. Профілактика патології сечової системи у дітей. Профілактичні заходи в дитячій алергології. Профілактика порушень фізичного та нервово-психічного розвитку, формування дефіцитних станів у дітей першого року життя.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви модулів і тем	Очна форма				Заочна форма			
	Кількість годин				Кількість годин			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
л		пр.	с.р.	л		пр.	с.р.	
1	2	3	4	5	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Ведення хворих в педіатричній клініці відповідно до сучасних стандартів та рекомендацій								
Тема 1. Ведення хворих дітей першого року життя.	2	-	2	-	1	-	1	-
Тема 2. Сучасні погляди щодо ведення дітей з патологією бронхолегеневої системи.	2	-	2	-	1	-	1	-
Тема 3. Ведення хворих дітей з алергологічною патологією.	2	-	2	-	1	-	1	-
Тема 4. Сучасні погляди щодо ведення дітей з кардіоревматологічною патологією.	2	-	2	-	1	-	1	-
Тема 5. Діагностика та лікування мультисистемного запального синдрому у дітей, асоційованого з COVID 19.	2	-	2	-	1	-	1	-
Тема 6. Ведення хворих дітей з патологією травної системи.	2	-	2	-	1	-	1	-
Тема 7. Ведення хворих дітей з патологією сечової системи.	2	-	2	-	1	-	1	-
Тема 8. Сучасні погляди щодо ведення дітей з патологією крові	2	-	2	-	1	-	1	-
Тема 9. Сучасні погляди щодо ведення дітей	3	-	3	-	-	-	-	-

з лейкозами								
Тема 10. Сучасні погляди щодо ведення дітей з лімфомами	3	-	3	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	22	-	22	-	8	-	8	-
Змістовий модуль 2. Актуальні питання сучасної педіатрії								
Тема 1. Історія розвитку та сучасний стан наукових знань в педіатрії. Новітні напрямки наукових досліджень в педіатрії. Сучасні методи лабораторної діагностики в педіатрії.	10	5	-	5	9	-	-	9
Тема 2. Сучасні методи інструментальної діагностики в педіатрії. Доказова медицина в сучасній педіатричній науці. Лекція Доказова медицина в сучасній клінічній педіатрії	10	5	-	5	9	-	-	9
Тема 3. Коморбідність в педіатрії як проблема сучасної науки. Загальні принципи побудови дизайну наукового дослідження в педіатрії. Етика та методологія наукового дослідження. Сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень.	5	-	-	5	10	-	-	10
Разом за змістовий модуль 2	25	10	-	15	28	-	-	28
Змістовий модуль 3. Алгоритми надання невідкладної допомоги в педіатрії								
Тема 1. Надання невідкладної допомоги при захворюваннях органів дихання. Лекція Сучасні принципи надання невідкладної допомоги при захворюваннях органів дихання та серцево-судинній патології у дітей.	5,5	2,5	3	-	1	1	-	-
Тема 2. Надання невідкладної допомоги при серцево-судинній патології у дітей. Лекція Сучасні принципи надання невідкладної допомоги при захворюваннях органів дихання та серцево-судинній патології у дітей.	5,5	2,5	3	-	1	1	-	-
Тема 3. Надання невідкладної допомоги при гострій печінковій недостатності у дітей	3	-	3	-	5	-	-	5
Тема 4. Надання невідкладної допомоги при гострій нирковій недостатності у дітей	3	-	3	-	5	-	-	5
Тема 5. Надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці, лихоманці та судомах у дітей. Лекція Сучасні принципи надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці, лихоманці та судомах у дітей.	8	5	3	-	2	2	-	-
Тема 6. Надання невідкладної допомоги при геморагічному синдромі у дітей.	3	-	3	-	5	-	-	5
Разом за змістовий модуль 3	28	10	18	-	19	4	-	15

Змістовий модуль 4. Профілактика захворювань дитячого віку								
Тема 1. Сучасні підходи до імунопрофілактики в педіатрії.	5	-	-	5	10	-	-	10
Тема 2. Профілактика респіраторної патології у дітей.	6	-	-	6	10	-	-	10
Тема 3. Профілактика серцевої патології у дітей.	6	-	-	6	10	-	-	10
Тема 4. Профілактика патології травної систем у дітей.	6	-	-	6	5	-	-	5
Тема 5. Профілактика патології сечової систем у дітей.	6	-	-	6	5	-	-	5
Тема 6. Профілактичні заходи в дитячій алергології.	6	-	-	6	10	-	-	10
Тема 7. Профілактика порушень фізичного та нервово-психічного розвитку у дітей першого року життя.	5	-	-	5	10	-	-	10
Тема 8. Профілактика формування дефіцитних станів у дітей 1-року життя.	5	-	-	5	5	-	-	5
Разом за змістовий модуль 4	45	-	-	45	65	-	-	65
ВСЬОГО	120	20	40	60	120	4	8	108

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна	заочна
1.	Доказова медицина в сучасній клінічній педіатрії	5	-
2.	Інноваційні напрямки наукових досліджень в педіатрії	5	-
3.	Сучасні принципи надання невідкладної допомоги при захворюваннях органів дихання та серцево-судинній патології у дітей.	5	2
4.	Сучасні принципи надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці, лихоманці та судомах у дітей.	5	2
	Всього годин	20	4

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна	заочна
1.	Ведення хворих дітей першого року життя.	2	1
2.	Сучасні погляди щодо ведення дітей з патологією бронхолегеневої системи.	2	1
3.	Ведення хворих дітей з алергологічною патологією.	2	1
4.	Сучасні погляди щодо ведення дітей з кардіоревматологічною патологією.	2	1
5.	Діагностика та лікування мультисистемного запального синдрому у дітей, асоційованого з COVID 19.	2	1
6.	Ведення хворих дітей з патологією травної системи.	2	1
7.	Ведення хворих дітей з патологією сечової системи.	2	1
8.	Сучасні погляди щодо ведення дітей з патологією крові	2	1
9.	Сучасні погляди щодо ведення дітей з лейкозами	3	-
10.	Сучасні погляди щодо ведення дітей з лімфомами	3	-
11.	Надання невідкладної допомоги при захворюваннях органів дихання.	3	-
12.	Надання невідкладної допомоги при серцево-судинній патології у дітей.	3	-
13.	Надання невідкладної допомоги при гострій печінковій недостатності у дітей	3	-
14.	Надання невідкладної допомоги при гострій нирковій недостатності у дітей	3	-
15.	Надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці, лихоманці та судомах у дітей.	3	-
16.	Надання невідкладної допомоги при геморагічному синдромі у дітей.	3	-
	Всього годин	40	8

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна	заочна
1.	Історія розвитку та сучасний стан наукових знань в педіатрії. Новітні напрямки наукових досліджень в педіатрії. Сучасні методи лабораторної діагностики в педіатрії.	5	9
2.	Сучасні методи інструментальної діагностики в педіатрії. Доказова медицина в сучасній педіатричній науці.	5	9
3.	Коморбідність в педіатрії як проблема сучасної науки. Загальні принципи побудови дизайну наукового дослідження в педіатрії. Етика та методологія наукового дослідження. Сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень.	5	10
4.	Сучасні підходи до імунопрофілактики в педіатрії.	5	10
5.	Профілактика респіраторної патології у дітей.	6	10

6.	Профілактика серцевої патології у дітей.	6	10
7.	Профілактика патології травної систем у дітей.	6	10
8.	Профілактика патології сечової систем у дітей.	6	10
9.	Профілактичні заходи в дитячій алергології.	6	10
10.	Профілактика порушень фізичного та нервово-психічного розвитку у дітей першого року життя.	5	10
11.	Профілактика формування дефіцитних станів у дітей 1-року життя.	5	10
	Всього годин	60	108

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ: Участь в клінічних розборах, інформаційні повідомлення з актуальних тем сучасної педіатрії, підготовка презентацій та клінічних кейсів, доповідь на науково-практичних конференціях, засвоєння ключових методів діагностики, засвоєння основних принципів надання невідкладної допомоги.

8. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: опрацювання матеріалу згідно тематичного плану із застосуванням сучасних інформативних технологій, опрацювання та моделювання клінічних ситуацій, пошуку on-line спеціалізованих ресурсів з презентацією сучасних методів дослідження та лікування.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ: лекція, пояснення, бесіда, організація досліджень, розповідь, ілюстрація, спостереження, клінічно-дослідні роботи, навчальна дискусія, суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу, пізнавальні ігри шляхом моделювання життєвих ситуацій, що викликають інтерес до навчальних предметів, створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу, створення ситуації новизни навчального матеріалу, опора на життєвий досвід.

10. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ (КОНТРОЛЮ): усний контроль: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; письмовий контроль; програмований контроль.

11. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ: диф.залік

12. ФОРМА ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ: Оцінка з дисципліни визначається за результатами поточної навчальної діяльності здобувача із всіх тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у 120-бальну шкалу.

Критерії оцінювання кожної теми:

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не

є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам «задовільної» оцінки.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Критерії оцінювання

Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (120 балів) для дисциплін, що закінчується диф.заліком прийнятої рішенням Вченої ради ВНМУ протокол №2 від 28.09.10.

Система перерахунку балів отриманих здобувачами (для диф.заліку).

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова. Складовими оцінки за дисципліну є конвертоване у бали середнє арифметичне поточної успішності за універсальною 120-бальною шкалою (від 72 до 120 балів), бали за підсумковий контроль (від 50 до 80 балів).

Бали за **підсумковий контроль** відповідають шкалі оцінок:

оцінка «3» - 50-60 балів

оцінка «4» - 61-70 балів

оцінка «5» - 71-80 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диф.заліку, курсового проекту (роботи), практики
180-200	A	Відмінно Добре Задовільно
170-179,99	B	
160-169,99	C	
141-159,99	D	
122-140,99	E	
	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських занять), самостійної роботи, питання, методичні вказівки, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Клінічна педіатрія: підручник для студентів закладів вищої медичної освіти МОЗ України. /Дудник В.М., Андрікевич І.І., Мантак Г.І., та ін. – Вінниця: Нова Книга, 2021. – 648 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://library.vnmu.edu.ua/works/-klinichna-pediatrica-pidruch-dlya-studentiv-zakl-vishh-med-osviti-moz-ukrayini-vmdud-nik-ta-in-red-v-m-dudnik-vinnits-nmu-im-m-i-pirogova-vinnitsya-nova-kniga-2021-648-s/library.vnmu.edu.ua>
2. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
3. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. 2018. Видавництво: SAUNDERS
4. Robert Kliegman Joseph St. Geme. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set. 21st Edition. 2019. Elsevier. 4264 p.

Допоміжна

1. Аналіз дефіцитних станів у дітей першого року життя та їх профілактика /Смирнова, Т. Г., Кривошеєва, О. С., Ковальчук, Л. М., та ін. // *Науковий вісник педіатрії*. — 2021, Т. 10. — С. 33-37.
2. Астма у дітей: клінічні аспекти, діагностика та надання невідкладної допомоги при нападі /Мельник, І. О., Петрів, Р. Л., та ін. // *Журнал педіатрії та дитячої хірургії*. —2022. — Т. 6. — С. 115-121.
3. Багрій В. І., Савченко О. І. Кардіоревматичні захворювання у дітей: діагностика та лікування. Вища школа, 2020. 360 с.
4. Березовський А. В. Інструментальні методи діагностики в педіатрії: нові технології та їх застосування / А. В. Березовський, І. М. Левчук, та ін. // *Педіатрія, акушерство та гінекологія*. – 2020. – Т. 6. – С. 45-53.
5. Бойко І. В., Ковальчук О. М. Дитяча пульмонологія: діагностика та лікування. – Київ: Видавництво «Здоров'я», 2021 - 253 с.
6. Боженко, І. М., Ясинчук, В. П., Жук, О. М. Профілактика захворювань шлунково-кишкового тракту у дітей. //*Збірник наукових праць з педіатрії*, 2020. — 15(2), 75-81.
7. Бондар Л. М., Черненко І. П. Неонатальна пульмонологія. – Київ: Медицина України, 2020. 348 с.
8. Борисенко Н. І., Ковальчук В. В. Хвороби органів дихання у дітей першого року життя. Харків: Видавництво «Здоров'я», 2022.
9. Борисенко С. В., Чернишова І. П. Імунопрофілактика інфекційних захворювань у педіатрії. Харків: Видавництво «Культура», 2022.
10. Бондар А. М., Пономаренко І. М. Сучасні методи імунопрофілактики в педіатрії. Київ: Видавництво «Медкнига», 2020.
11. Бондаренко М. В., Ільченко І. П. Гломерулонефрит у дітей: особливості діагностики та лікування. Вища школа, 2021. 340 с.
12. Бондаренко М. І., Ткачук В. С. Патологія сечової системи у дітей: діагностика, лікування та профілактика. Київ: Медицина України, 2021. 450 с.

13. Бронхіальна астма у дітей: патогенез, клініка та принципи невідкладної допомоги /Дмитрієва, Т. М., Романова, О. В., та ін. // *Вісник педіатрії України*. 2021— Т. 10. — С. 23-30.
14. Важливість раціонального харчування для профілактики дефіцитних станів у дітей першого року життя/ Григор'єва, Т. І., Шаповал, О. О., Соколовська, Т. М., та ін.// *Журнал дитячого харчування*. — 2021, Т. 6. — С. 68-72.
15. Важливість раціонального харчування у профілактиці алергії у дітей /Бондаренко Т. І., Ковальчук С. І., Михайленко Л. М. та ін. // *Вісник педіатрії*. – 2021. – Т. 15, № 4. – С. 42–48.
16. Василенко В. І., Герасименко О. О. Неонатальні інфекції: діагностика та лікування. – Харків: Видавництво «Ранок», 2021. 256 с
17. Власенко, О. О., Євсєєва, М. М. Сучасні принципи профілактики та лікування інфекцій сечових шляхів у дітей. // *Педіатрична практика*, 2021, 9(6), 34-40.
18. Вишневський С. І., Матвійчук І. О. Основи неонатології: навчальний посібник. – Київ: Видавництво "Медкнига", 2020. 129 с
19. Виявлення та профілактика неврологічних розладів у дітей першого року життя / Давиденко, О. С., Бондаренко, Т. І., Чернишенко, І. В., та ін. // *Педіатрія, акушерство та гінекологія*. — 2023, № 1. — С. 115-120.
20. Гавриленко Н. В., Мороз О. П. Імунопрофілактика: нові можливості для педіатрії. Харків: Видавництво «Медичні книги», 2021.- 254 с.
21. 20. Гавриленко, Т. І., Ковальчук, М. А. Профілактика ревматичних захворювань у дітей: сучасні підходи до первинної та вторинної профілактики // *Педіатричний журнал*. — 2019, Т. 4. — С. 31-36.
22. Гавриленко, Т. І., Шевченко, В. О. Інфекційний ендокардит у дітей: основи вторинної профілактики та рекомендації для педіатрів // *Медична практика*. — 2021- Т. 9. — С. 60-65.
23. Година О. І., Шунько Є. О., Бурчинська О. А. Сучасні підходи до профілактики алергічних захворювань у дітей раннього віку // *Здоров'я дитини*. – 2021. – № 3 (100). – С. 18–23. <https://health-child.com.ua>.
24. Гостра ревматична лихоманка у дітей: профілактика та лікування / Головка, Л. В., та ін. // *Педіатрія, акушерство та гінекологія*. — 2020, Т. 6. — С. 45-50.
25. Гладка Т. О., Білоусова А. Л. Клінічні аспекти харчування новонароджених у перші дні життя // *Український журнал педіатрії, акушерства та гінекології*. – 2023. – Т. 6, № 4. – С. 77–81.
26. Гіпертензивний криз у дітей: сучасні підходи до діагностики та надання невідкладної допомоги / В. О. Бойко, О. В. Кравченко, та ін. // *Український журнал педіатрії*. — 2021. — Т. 14. — С. 101-108.
27. Гіпертензивний криз у дітей: клінічні аспекти та рекомендації з лікування / О. М. Мельник, Т. П. Вербицька, та ін. // *Журнал дитячої кардіології*. — 2020. — Т. 6. — С. 88-94.
28. Гіпертензивний криз у дітей: діагностика, терапія та етапи надання невідкладної допомоги / М. В. Петров, І. В. Козак, та ін. // *Вісник кардіології*. — 2021. — Т. 12. — С. 55-62.
29. Гіпертензивний криз у педіатрії: патогенез, клінічні прояви та підходи до лікування / О. С. Рогач, П. М. Горохов, та ін. // *Вісник невідкладної медицини*. — 2020. — Т. 9. — С. 120-127.
30. Гостра печінкова недостатність у дітей: клінічні підходи та невідкладна допомога / В. О. Бойко, І. І. Козак, та ін. // *Педіатрія та дитяча хірургія*. — 2020. — Т. 9. — С. 54-61.
31. Гостра печінкова недостатність у педіатрії: методи діагностики та надання допомоги / Л. В. Коваль, О. М. Бондаренко, та ін. // *Вісник кардіології*. — 2021. — Т. 13. — С. 115-120.

32. Гостра ниркова недостатність у дітей: новітні підходи до терапії та надання невідкладної допомоги / І. М. Васильєва, В. Ю. Харченко, та ін. // Вісник медичних наук. — 2020. — Т. 6. — С. 120-128.
33. Гостра ниркова недостатність у дітей: діагностика та надання невідкладної допомоги / В. М. Дмитрієва, І. С. Смирнова, та ін. // Журнал педіатричних наук. - 2021. - Т. 10. - С. 88-94.
34. Гостра дихальна недостатність у дітей: методи діагностики та надання невідкладної допомоги / І. С. Глущенко, Т. М. Левченко, та ін. // Український журнал педіатрії. — 2021. — Т. 13. — С. 85-91.
35. Гостра серцево-судинна недостатність у дітей: надання допомоги та клінічні аспекти / О. М. Яковлева, М. В. Сидоренко, та ін. // Педіатрія України. — 2021. — Т. 14. — С. 97-104.
36. Гостра печінкова і ниркова недостатність у дітей: клінічні аспекти та новітні методи лікування / А. В. Тимошенко, І. О. Гребенюк, та ін. // Журнал дитячої хірургії та педіатрії. — 2021. — Т. 7. — С. 77-83.
37. Гордєєв О. О., Волошина Л. В. Кардіоревматологічні захворювання у педіатрії. Науковий світ, 2019. 380 с.
38. Гресь, Г. О., Коваленко, О. В. Профілактика та лікування інфекцій сечових шляхів у дітей. //Збірник наукових праць педіатрії. - 2022 -12(3), 83-88.
39. Гречана І. П., Горбань Н. М. Особливості ведення новонароджених з перинатальними ушкодженнями центральної нервової системи // Педіатрія, акушерство і гінекологія. – 2021. – Т. 3. – С. 48–52.
40. Гречанюк Л. В., Каплун І. О. Неонатальні та педіатричні аспекти раннього розвитку дітей. Львів: Видавництво Львівського медичного університету, 2021.- 186 с.
41. Григор'єва О. С. Педіатрія: Респіраторні захворювання у дітей. Клінічні рекомендації. Медицина, 2022. 330 с.
42. Гриценко О. В., Логвиненко І. І. Ниркові захворювання у дітей: сучасні підходи до лікування. Літера, 2022. 410 с.
43. Грещенко В. І., Костюк М. П. Профілактика бронхіальної астми та алергічних респіраторних захворювань у дітей // Педіатрична наука та практика. – 2022. – Т. 20, № 3. – С. 84–89.
44. Грудне вигодовування як основа профілактики порушень фізичного та нервово-психічного розвитку у дітей /Кузьменко, Л. П., Руденко, Т. В., та ін. // Педіатрія. — 2020, № 3. — С. 45-49.
45. Гудзь І. Л. Невідкладна допомога при зупинці серцевої діяльності у дітей: сучасні підходи та алгоритми / І. Л. Гудзь, О. С. Левченко, та ін. // Український журнал педіатрії. – 2021. – Т. 12. – С. 98-104.
46. Гуменна М. Л., Рибалка В. О. Захворювання сечової системи у дітей: діагностика, лікування та профілактика. Літера, 2020. 370 с.
47. Гуменюк О. П. Викладання педіатрії в умовах медичних університетів: нові підходи та методи навчання / О. П. Гуменюк, М. В. Сидоренко, та ін. // Вісник медичної освіти. – 2021. – Т. 12. – С. 22-27.
48. Доказова медицина в педіатрії: сучасні підходи та проблеми впровадження / І. С. Кравчук, С. О. Гречаник, та ін. // Український журнал педіатрії. – 2020. – Т. 12. – С. 30-38.
49. Дяченко Н. В., Петренко А. Ю. Ведення хворих на штучному диханні в неонатальному періоді // Український журнал педіатрії, акушерства та гінекології. – 2022. – Т. 4, № 5. – С. 53–57.
50. Етика наукових досліджень у педіатрії: між мораллю і наукою / О. М. Кошелєва, І. В. Сидоренко, та ін. // Український журнал дитячої медицини. – 2021. – Т. 12. – С. 88-94.

51. Задорожна Л. В., Колеснікова М. І. Фармакотерапія новонароджених: від теорії до практики. – Львів: Видавництво Львівського медичного університету, 2022.- 287с
52. Захарова Л. А., Чорний О. О. Вакцинація та її значення для здоров'я дітей. Київ: Видавництво «Наукова думка», 2022.- 168 с.
53. Захарова О. О. Доказова медицина як інструмент підвищення якості педіатричної допомоги / О. О. Захарова, М. В. Сидоренко, та ін. // Педіатрія та педіатричні технології. – 2020. – Т. 7. – С. 90-98.
54. Зубаренко О. В., Копійка Г. К., Лотиш Н. Г. Дитина перших двох років життя в практиці сімейного лікаря: навчальний посібник. – Одеса: Олді+, 2023. – 438 с. – ISBN 978-966-289-707-4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://emed.library.gov.ua/suchasna-medytyna/dytyna-pershykh-dvokh-rokiv-zhyttia-v-praktytsi-simeynoho-likaria-2/>
55. Іванова О. П., Герасименко В. І. Алергічні захворювання у педіатрії: сучасні методи лікування та профілактика. Науковий світ, 2020. 420 с.
56. Іванова О. П., Герасименко В. І. Захворювання дихальної системи у дітей: сучасні підходи до лікування. — Науковий світ, 2020. 360 с.
57. Іванова, Н. В., Станіславенко, М. П. Вплив сімейних факторів на розвиток ожиріння у дітей дошкільного віку. //Науковий вісник педіатрії, 2021. 15(3), 112-118.
58. Іванова, Н. В., Старченко, І. В. Профілактика ожиріння у дітей з урахуванням факторів ризику. // Науково-практичний журнал "Дитячий лікар", 2021, т. 7, с. 82-87.
59. Інститут педіатрії, акушерства і гінекології НАМН України. Алгоритм ведення дітей із рецидивуючими та хронічними бронхолегеневими захворюваннями після перенесеного COVID-19. Інформаційний лист, 2023. 2, 1–4. ifr.kiev.ua
60. Інфекційні хвороби //Голубовська О. А., Андрейчин М. А., Шкурба А. В., Матейко Г. Б., Пришляк О. Я., Дикий Б. М., Кондрин О. Є. та ін.: підручник (3-тє вид., перероб. і допов.). Київ: ВСВ «Медицина», 2020.- 541 с.
61. Касьянова Л. І., Ткаченко Т. В. Неонатальна реанімація: основи та практичні рекомендації. – Київ: Здоров'я, 2022.- 111 с
62. Клінічна настанова, заснована на доказах Синдром бронхіальної обструкції у дітей (візінг, свистяче дихання). Modern pediatrics. Ukraine, 5(109)/2020. С. 75–103.
63. Кисіль О. П., Соловей О. М. Неонатальна кардіологія. – Київ: Видавництво "Медкнига", 2020.- 324 с.
64. Кисельова С. М., Кравчук Л. М. Алергії в дитячому віці: клінічні випадки та рекомендації. Медицина України, 2021. 390 с.
65. Козловська, Н. М., Левченко, В. І. Превентивні заходи при патології сечової системи у дітей: клінічні аспекти та методи лікування. //Українська педіатрія. 2021 —25(1), 65-72.
66. Коваленко А. Г., Печенко М. С. Діагностика та лікування недоношених новонароджених та немовлят. – Київ: Видавництво «Медкнига», 2022. – 256 с.
67. Коваленко О. І., Петренко В. О. Імунізація в педіатрії: сучасний погляд на вакцинацію. Одеса: Видавництво «Астрея», 2023.114 с.
68. Ковальчук О. В., Мельник В. А. Вакцинація та її роль у профілактиці інфекцій у дітей. Київ: Видавництво «Твоя книга», 2021.- 129 с.
69. Ковальчук С. І., Гречко А. М. Пієлонефрит у дітей: сучасні підходи до терапії. Київ: Літера, 2020. 360 с.
70. Ковальчук, М. А., Олійник, Т. І. Вторинна профілактика інфекційного ендокордиту у дітей: сучасний підхід // Український журнал педіатрії. — 2020, Т. 4. — С. 78-83.
71. Ковальчук, М. О., Білоусова, Л. В. Захворюваність на респіраторні інфекції серед дітей: ефективність профілактичних заходів // Педіатрія та сімейна медицина. — 2019, Т. 5. — С. 54-60.

72. Ковальчук, М. О., Петренко, О. О., Гавриленко, Т. І. Профілактика ожиріння у дітей: сучасні підходи та стратегії. // *Педіатрія та сімейна медицина*, 2021, т. 10, с. 98-103.
73. Ковальчук, М. О., Гавриленко, Т. І. Використання технологій дистанційного моніторингу для профілактики ожиріння у дітей. // *Інформаційні технології в охороні здоров'я*. — 2022. 18(1), 34-39.
74. Ковальчук, О. В., Гончарук, І. П. Інноваційні підходи до профілактики гастроентерологічної патології у дітей. // *Український журнал гастроентерології*, 2021, 32(1), 46-53.
75. Кожем'яка, О. А., Мельник, Т. Г. Методи профілактики артеріальної гіпертензії у дітей з урахуванням екологічних факторів та спадковості. — // *Науковий вісник педіатрії*, 2021, т. 7, с. 52-58.
76. Коморбідність у педіатрії: аналіз сучасного стану і новітні підходи до лікування / В. П. Бондаренко, І. І. Литвиненко, та ін. // *Педіатрія, акушерство та гінекологія*. — 2021. — Т. 4. — С. 103-110.
77. Кондратюк Т. Ю., Мельничук Н. П. Пробиотики в профілактиці алергічних захворювань у дітей: сучасні дані // *Педіатрія, акушерство та гінекологія*. — 2022. — № 2. — С. 48–52. <https://pagi.com.ua>
78. Корнійчук О. М., Ковальчук І. П. Захворювання сечової системи у дітей: клініка, діагностика, лікування. Київ: Медицина України, 2020. 450 с.
79. Кошель, Г. О., Ткаченко, В. О. Профілактика гострої ревматичної лихоманки у дітей: наукові підходи та клінічні рекомендації // *Медичний вісник*. — 2020, Т. 9. — С. 78-83.
80. Кошелева О. М. Міждисциплінарні підходи до наукових досліджень в педіатрії: інновації та співпраця різних спеціальностей / О. М. Кошелева, І. В. Сидоренко, та ін. // *Вісник дитячої медицини*. — 2021. — Т. 5. — С. 70-76.
81. Клінічні рекомендації з надання невідкладної допомоги при нападі бронхіальної астми у дітей / Тимошенко, А. М., Шевченко, В. М., та ін. // *Вісник невідкладної медицини*. 2020 — Т. 15. — С. 102-109.
82. Клінічні рекомендації щодо надання невідкладної допомоги при серцево-легеневій зупинці у дітей / Т. С. Яковлева, Л. С. Шевченко, та ін. // *Педіатрія*. - 2020. - Т. 5. - С. 115-121.
83. Климчук І. І., Лаврова М. О. Інфекційні та неінфекційні захворювання ШКТ у дітей. Київ: Медицина України, 2022. 380 с.
84. Клочко І. І., Бондаренко О. О. Імунопрофілактика інфекційних захворювань у дітей. Київ: Видавництво «Здоров'я», 2020.- 157 с.
85. Кравчук І. С. Історія педіатрії: етапи розвитку та основні досягнення / І. С. Кравчук. // *Медицина України*. — 2017. — Т. 3. — С. 45-58.
86. Краємер Р., Фрей У. *Pediatric Respiratory Medicine* (2nd ed.). Elsevier, 2021. 1,200 p.
87. Кривенко Т. П., Литвинова М. І. Кардіоревматологія в педіатрії: сучасні дослідження та клінічні рекомендації. Вища школа, 2022. 390 с.
88. Кузнецова І. М., Лисенко Т. В. Кардіоревматологія у дітей: сучасні підходи до діагностики та лікування. Медицина України, 2021. 412 с.
89. Курбатова, І. В., Жукова, Н. Ю. Роль хірургічних методів у лікуванні інфекцій сечових шляхів у дітей. // *Медичні науки*. 2022. 29(1), 99-105.
90. Курдюмова Н. О., Поліщук Т. Г. Педіатрія: практичні навички. — 2-е вид., перероб. і доп. — Київ: ВСВ «Медицина», 2023. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://emed.library.gov.ua/suchasna-medytyna/pediatric-praktychni-navychky-2/>
91. Лазаренко М. В., Рибалко О. В. Ревматичні ураження серця у дітей: клініка, діагностика, терапія. Медицина України, 2021. 365 с.

92. Лазорик І. П., Ковальчук Л. М. Неонатологія: теорія та практика. – Харків: Видавництво «Фоліо», 2020. -186 с.
93. Лихоманка у дітей: сучасні підходи до діагностики та лікування /Борисова, А. В., Грищенко, М. І., Смирнова, Н. В., та ін. // *Педіатрія*. — 2020, № 2. — С. 87-91.
94. Лебедєва Н. О., Бережна А. І. Дитяча гастроентерологія: хвороби травної системи у дітей першого року життя. Львів: Видавництво Львівського медичного університету, 2022.-224 с.
95. Левченко Р. О. Етика клінічних досліджень у педіатрії / Р. О. Левченко, І. С. Кривенко, та ін. // *Педіатрія та дитяча хірургія*. – 2021. – Т. 4. – С. 40-46.
96. Левченко Р. О. Міждисциплінарний підхід у наукових дослідженнях медичних технологій / Р. О. Левченко, М. В. Кривенко, та ін. // *Журнал медичних досліджень*. – 2021. – Т. 7. – С. 78-85.
97. Леонова І. А., Горбань В. С. Інфекційні захворювання шлунково-кишкового тракту у дітей. Вища школа, 2021. 370 с.
98. Лукіна О. В. Сучасні підходи до викладання педіатрії: інтерактивні методи та їх ефективність / О. В. Лукіна, О. М. Шевченко, та ін. // *Педіатрія та педіатричні технології*. – 2021. – Т. 8. – С. 48-55.
99. Марченко Л. О., Кірілова Н. М. Клініка та лікування неонатальних захворювань. – Львів: Видавництво Львівського медичного університету, 2021. – 187 с.
100. Мельник Н. В., Федорова Л. В. Профілактика алергічних захворювань у дітей першого року життя // *Журнал педіатрії та дитячої хірургії*. – 2021. – Т. 16, № 4. – С. 125–130.
101. 100. Методологія та етика в педіатричних клінічних дослідженнях / І. А. Ковальчук, О. І. Остренко, та ін. // *Вісник дитячої медицини*. – 2020. – Т. 3. – С. 98-104.
102. Міністерство охорони здоров'я України. Про затвердження Стандарту медичної допомоги "Бронхіоліти у дітей" (Наказ МОЗ України від 26.06.2023 № 1158). <https://zakon.rada.gov.ua/go/v1158282-23I>, 2023.
103. Морозова С. П., Гончарова Т. І. Патологія сечової системи у дітей: від діагностики до терапії. Медицина України, 2020. 360 с.
104. Мельник А. В. Роль доказової медицини в діагностиці та лікуванні коморбідних станів у дітей / А. В. Мельник, Т. В. Остренко, та ін. // *Педіатрія та дитяча хірургія*. – 2019. – Т. 5. – С. 42-50.
105. Мельник В. П. Невідкладна допомога дітям при зупинці серцевої діяльності: клінічні рекомендації та сучасні підходи / В. П. Мельник, М. В. Коваленко, та ін. // *Педіатрія та дитяча хірургія*. – 2021. – Т. 13. – С. 53-59.
106. Мельник В. В. Особливості викладання педіатрії в медичних університетах: педагогічні технології та методи навчання / В. В. Мельник, О. І. Прокопенко, та ін. // *Український журнал педіатрії*. – 2020. – Т. 7. – С. 134-142.
107. Мельник, Т. Г., Ковальчук, М. О., Петренко, О. О. Профілактика ожиріння у дітей молодшого шкільного віку: роль шкільного харчування та фізичної активності. // *Педіатрія, акушерство та гінекологія*. — 2022. — 28(1), 45-50.
108. Мельник, В. В., Дорошенко, С. П. Сучасні підходи до профілактики інфекцій сечових шляхів у дітей. // *Педіатрія та дитяча хірургія*, —2021. —16(3), 90-94.
109. Мельник Н. В., Федорова Л. В. Профілактика алергічних захворювань у дітей першого року життя // *Журнал педіатрії та дитячої хірургії*. – 2021. – Т. 16, № 4. – С. 125–130.
110. Методи лікування серцево-судинної недостатності у дітей: сучасні рекомендації / І. І. Тимошенко, Т. М. Семенова, та ін. // *Вісник невідкладної медицини*. — 2021. — Т. 8. — С. 80-85.
111. Методика ранньої реабілітації дітей після кардіохірургічних операцій / С. В. Яковлева, Р. П. Іванова, та ін. // *Український медичний журнал*. — 2021. — Т. 10. — С. 84-91.

112. Міждисциплінарні дослідження в педіатрії: новітні підходи до комплексного лікування дітей / Л. В. Тимошенко, Р. О. Левченко, та ін. // Педіатрія та дитяча хірургія. – 2020. – Т. 6. – С. 45-52.
113. Мишко А. М. Порушення серцево-судинної системи у дітей та надання невідкладної допомоги при кардіогенному шоці / А. М. Мишко, О. В. Тимошенко, та ін. // Журнал дитячої кардіології. – 2020. – Т. 3. – С. 112-118.
114. Національний календар профілактичних щеплень. Відповідні зміни введено в дію наказом Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) України від 18.05.2018 р. №947 «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні» (зарєєстровано в Міністерстві юстиції України 04 червня 2018 року за №659/32111). / Мистецтво лікування №5-6 (151-152) 2018: <http://moz.gov.ua>.
115. Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. Захворювання органів дихання у дітей: особливості перебігу та сучасні підходи до лікування. Навчальний посібник, 2023. ir.library.nmu.com
116. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 03 серпня 2021 року № 1614 «Про організацію профілактики інфекцій та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я та установах/зкладах надання соціальних послуг/соціального захисту населення», зарєєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 жовтня 2021 року за № 1318/36940.
117. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 13 червня 2022 року № 1011 «Про затвердження чотирнадцятого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності».
118. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 18 травня 2022 року № 823 «Про затвердження Стандарту медичної допомоги «Раціональне застосування антибактеріальних і антифунгальних препаратів з лікувальною та профілактичною метою».
119. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23 грудня 2021 року № 2856 Уніфікований клінічний протокол первинної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги "Бронхіальна астма у дітей".
120. Невідкладна допомога при серцево-легеневій зупинці у дітей: клінічні аспекти / І. А. Тимошенко, Р. О. Левченко, та ін. // Педіатрія та дитяча хірургія. — 2021. — Т. 9. — С. 47-54.
121. Невідкладні стани у дітей: надання допомоги при серцево-легеневій зупинці / А. П. Турчин, В. Г. Волошин, та ін. // Український медичний журнал. - 2021. - Т. 7. - С. 22-30
122. Невідкладна допомога при порушеннях серцевого ритму та провідності у дітей / А. І. Карпенко, О. М. Семенова, та ін. // Вісник кардіології. — 2020. — Т. 7. — С. 122-128.
123. Невідкладна допомога при гіпертензивному кризі у дітей: клінічні рекомендації / М. Л. Ковальчук, Л. О. Нікітіна, та ін. // Педіатрія та дитяча хірургія. — 2020. — Т. 9. — С. 76-83.
124. Невідкладна допомога при гіпертензивному кризі у дітей: нові підходи до терапії / О. М. Яковлева, І. Л. Соколова, та ін. // Вісник медичних наук. — 2020. — Т. 8. — С. 110-118.
125. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності у дітей / О. В. Дудченко, І. В. Прокопенко, та ін. // Український журнал педіатрії. — 2021. — Т. 12. — С. 92-98.
126. Невідкладна допомога при гострій нирковій недостатності у дітей / Т. М. Мельник, С. І. Шевченко, та ін. // Педіатрія України. — 2020. — Т. 11. — С. 51-57.
127. Невідкладна допомога при нападі бронхіальної астми у дітей: клінічні рекомендації /Бойко, В. О., Соловйов, І. А., та ін. // *Педіатрія та дитяча хірургія*. 2021.— Т. 12. — С. 45-50.
128. Невідкладна допомога при нападі бронхіальної астми у дітей: нові підходи та терапевтичні стратегії /Коваль, Л. А., Левченко, І. Ю., та ін. // *Журнал дитячої пульмонології*. 2022. — Т. 8. — С. 73-80.

129. Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. Неонатальна медицина // *Журнал «Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина»*. – 2024. – Т. 14, № 3. – С. 1–145. – URL: <https://neonatology.bsmu.edu.ua/issue/view/18522>
130. Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. Сучасні аспекти перинатальної медицини // *Журнал «Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина»*. – 2024. – Т. 14, № 4. – С. 1–133. – URL: <https://neonatology.bsmu.edu.ua/issue/view/18749>
131. Неонатальна медицина – сучасні тенденції та перспективи. Матеріали конференції, 24 травня 2024 року. – Київ: Українська асоціація неонатології, 2024. – URL: <https://edu.prostirua.com/240524-neonotalna-medicina>
132. Никонова І. О., Холодова Л. М. Інфекції сечової системи у дітей: діагностика, лікування, профілактика. Медицина України, 2021. 400 с.
133. Нікітіна Т. В. Інтеграція нових педагогічних технологій у викладання педіатрії в університетах / Т. В. Нікітіна, І. А. Ситник, та ін. // *Вісник вищої освіти*. – 2021. – Т. 7. – С. 65-71.
134. 133. Одеський національний медичний університет. Профілактика, реабілітація та диспансеризація дітей з захворюваннями дихальної системи. Методичні рекомендації, 2023. resource.odmu.edu.ua
135. Особливості надання допомоги при гострій серцево-судинній недостатності у дітей / О. О. Мельник, В. І. Коваленко, та ін. // *Педіатрія та педіатрична хірургія*. — 2021. — Т. 8. — С. 68-73.
136. Основи реанімації дітей: сучасні рекомендації щодо проведення СЛР та дефібриляції / О. М. Нікітіна, А. О. Гречаник, та ін. // *Український медичний журнал*. — 2021. — Т. 8. — С. 75-81.
137. Особливості надання невідкладної допомоги при гіпертензивному кризі у дітей / І. О. Тимошенко, О. В. Гребенюк, та ін. // *Педіатрія України*. — 2020. — Т. 10. — С. 35-42.
138. Особливості надання невідкладної допомоги при гострій нирковій недостатності у дітей / Л. В. Нікітіна, В. М. Іваненко, та ін. // *Вісник невідкладної медицини*. — 2021. — Т. 8. — С. 65-71.
139. Особливості реабілітації дітей після важких невідкладних станів: клінічні рекомендації / В. О. Бойко, І. А. Соловйов, та ін. // *Педіатрія та педіатрична хірургія*. — 2020. — Т. 10. — С. 43-49.
140. 139. Особливості надання невідкладної допомоги при нападі бронхіальної астми у дітей / Савченко, О. В., та ін. // *Педіатрія України*. — Т. 10. — С. 56-62.
141. Пашкевич, В. І., Калініченко, О. М. Первинна і вторинна профілактика ревматичної хвороби у дітей: нові підходи // *Лікувальна фізкультура та реабілітація*. — 2021, Т. 3. — С. 88-92.
142. Пашенко В. В. Неонатальні інфекції та їх лікування в умовах інтенсивної терапії. – Львів: Видавництво Львівського медичного університету, 2021. 81 с.
143. Перша допомога при судомомах у дітей: клінічні рекомендації / Станіславова, Л. В., Бойко, В. М., Полякова, А. А., та ін. // *Журнал клінічної педіатрії*. — 2020, № 6. — С. 134-138.
144. Підходи до надання допомоги при судомомах у дітей / Шевченко, І. О., Лукаш, С. М., Чорна, Л. В., та ін. // *Науковий вісник*. — 2021, Т. 8. — С. 56-60.
145. Профілактика дефіцитних станів у дітей першого року життя / Митрофанова, В. С., Петренко, О. О., Ковальчук, Т. О., та ін. // *Науковий вісник*. — 2022, Т. 9. — С. 101-105.
146. Профілактика нервово-психічних порушень у дітей першого року життя / Левченко, А. В., Васильєва, Н. С., Яременко, В. П., та ін. // *Журнал клінічної педіатрії*. — 2020, № 2. — С. 112-117.

147. Профілактика респіраторних захворювань у дітей: сучасні підходи та рекомендації /Мельничук, О. С., Гриценко, Т. Л., та ін. // *Український педіатричний журнал*. — 2020, Т. 3. — С. 85-90.
148. Профілактика інфекцій сечових шляхів у дітей раннього віку: сучасні підходи. /Шевченко, В. І., Бенедиктова, Н. А., та ін. // *Український журнал педіатрії*, 2021. 17(2), 124-130.
149. Профілактика харчової алергії у дітей першого року життя /Гаврилова Л. В., Ковальчук Т. М., Петренко О. С. та ін. // *Вісник педіатрії, акушерства і гінекології*. — 2021. — Т. 1, № 4. — С. 23–28.
150. Профілактика алергічних захворювань у дітей на етапі догляду за новонародженими /Коваленко М. Г., Шевченко І. М., Левченко А. П. та ін. // *Педіатрія, акушерство та гінекологія*. — 2021. — Т. 22, № 6. — С. 105–110.
151. Профілактика респіраторних алергій у дітей: сучасні підходи до лікування та профілактики /Левченко А. І., Соловей Ю. В., Притула О. М. та ін. // *Журнал педіатрії*. — 2023. — Т. 28, № 2. — С. 85–89.
152. Перспективи розвитку педіатрії в умовах сучасної медичної реформи / В. А. Воронін, І. І.Литвиненко, Н. В. Мельник, Т. С. Ковальчук // *Актуальні питання педіатрії*. — 2021. Т. 4. — С. 15–29.
153. Петренко, О. О., Ковальчук, М. О. Роль антибіотикотерапії в вторинній профілактиці інфекційного ендокардиту у дітей // *Педіатрія та сімейна медицина*. — 2020, Т. 6. — С. 112-118.
154. Петренко, О. О., Шевченко, І. І. Профілактика гострої ревматичної лихоманки у дітей: первинні та вторинні заходи // *Український журнал педіатрії*. — 2021, Т. 8. — С. 122-128.
155. Петренко, О. О., Бондаренко, В. М. Профілактика артеріальної гіпертензії у дітей: значення ранньої діагностики та корекції ризиків. — *Педіатрія, акушерство та гінекологія*, 2020, т. 9, с. 88-93.
156. Петренко, О. О., Мельник, Т. Г. Стратегії профілактики ожиріння у підлітків: міждисциплінарний підхід. // *Педіатрія та сімейна медицина*, 2020, 10(2), 85-90.
157. Петренко Л. І., Мельник Т. І. Основи педіатрії та ведення дітей першого року життя. Київ: Видавництво «Твоя книга», 2023. -156с.
158. Петренко Т. І., Гончарова І. М. Актуальні проблеми імунопрофілактики та її роль у педіатрії. Львів: Видавництво «Медицина», 2023. -122 с.
159. Петренко І. Г., Литвинова Т. В. Ревматичні захворювання серця у дітей: клінічні випадки та рекомендації. Київ: Вища школа, 2021. 350 с.
160. Петренко О. П., Соколова Т. В. Захворювання сечової системи у педіатрії: від діагностики до лікування. Вища школа, 2020. 380 с.
161. Петрова О. І. Лікування дітей з алергічними захворюваннями: науково-практичні рекомендації. Вища школа, 2021. 350 с.
162. Петрова Н. І. Роль біохімічних тестів у діагностиці захворювань у дітей / Н. І. Петрова, О. В. Федоренко, та ін. // *Український журнал дитячої медицини*. — 2020. — Т. 8. — С. 70-75.
163. Порушення серцевого ритму у дітей: клінічні аспекти та надання невідкладної допомоги / А. М. Мишко, Л. С. Ткаченко, та ін. // *Журнал дитячої кардіології*. — 2020. — Т. 4. — С. 101-107.
164. Принципи наукового дослідження в педіатрії: основи методології та дизайну / Т. С. Ковальчук, Л. М. Василенко, та ін. // *Український журнал педіатрії*. — 2020. — Т. 9. — С. 56-62.
165. Рання реабілітація дітей після критичних станів: методи та підходи / О. Л. Горохова, Т. С. Козак, та ін. // *Вісник кардіології*. — 2020. — Т. 7. — С. 67-74.

166. Рання діагностика та профілактика бронхіальної астми у дітей: актуальні питання/ Кушнір Л. С., Мищенко О. О., Іванова Т. В. та ін. // *Алергологія та імунологія*. – 2022. – Т. 16, № 2. – С. 34–40.
167. Руденко І. П., Ковальчук М. В. Профілактика алергічних захворювань у дітей: новітні підходи до ранньої діагностики та лікування // *Педіатрія та дитяча хірургія*. – 2022. – Т. 24, № 2. – С. 97–103.
168. Реанімація дітей при зупинці серцевої діяльності та дихання: практичні рекомендації / Т. Л. Семенова, І. М. Остренко, та ін. // *Вісник невідкладної медицини*. — 2020. — Т. 6. — С. 78-85.
169. Рекомендації Американської академії педіатрії щодо профілактики та лікування грипу у дітей: сезон 2023–2024 рр. *Дитячий лікар*, 2023. -4(85), 18–21,
170. В. М., Лук'янова Н. І. Кардіоревматологія в педіатрії: клінічні рекомендації. Київ, Медицина України, 2021. 430 с.
171. Реброва, О. П., Павленко, Т. О. Профілактика гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби у дітей. // *Дитяча гастроентерологія*. 2022- 14(4), 58-63.
172. Роль вітамінів і мікроелементів у розвитку дітей першого року життя /Жовтобрюх, О. С., та ін. // *Наукові дослідження в педіатрії*. — 2023, Т. 5. — С. 88-93
173. Рибалко С. І., Ковальчук О. В. Гострі та хронічні захворювання сечової системи у дітей: клінічні рекомендації. Київ: Літера, 2021. 380 с.
174. Рибалка Т. О., Янченко І. М. Урологічні захворювання у дітей. Київ: Медицина України, 2022. 375 с.
175. Романова С. В., Чорна Н. Ю. Ведення дітей першого року життя з респіраторними інфекціями. // *Український журнал педіатрії, акушерства та гінекології*. - 2023. Т 6(3), 45-50,
176. Серцево-судинна недостатність у дітей: клінічні підходи до діагностики та лікування / О. П. Турчин, І. В. Іваненко, та ін. // *Український медичний журнал*. — 2020. — Т. 9. — С. 56-63.
177. Сидоренко О. С. Лабораторна діагностика в педіатрії: сучасні методи і технології / О. С. Сидоренко, А. І. Стеценко. // *Педіатрія України*. – 2021. – Т. 10. – С. 50-58.
178. Сидоренко В. А. Сучасні підходи до міждисциплінарних досліджень у медичній науці: принципи і методи / В. А. Сидоренко, Т. І. Остренко, та ін. // *Міжнародний медичний журнал*. – 2021. – Т. 18. – С. 109-115.
179. Сідоренко Ю. В., Кудрявцева О. А. Сечовий тракт і нирки у педіатрії. Медицина України, 2022. 400 с.
180. Соколова Т. І., Барановська І. М. Профілактика харчової алергії у дітей // *Український медичний журнал*. – 2021. – Т. 44, № 5. – С. 179–185.
181. Соколова О. В., Черненко Л. М. Інфекційно-алергічні захворювання серця в дітей: клінічні особливості та лікування. Медицина України, 2020. 310 с.
182. Соколова, Т. О. Профілактика патології сечової системи у дітей з хронічними захворюваннями. // *Журнал педіатрії*, -2021.- 20(2), 115-120.
183. Скрипник В. В., Зінченко Л. О. Вакцинація: ризики та переваги для дітей. Київ: Видавництво «Нова книга», 2022.
184. Скрипник О. П., Дьяків І. М. Діагностика та лікування харчових алергій у дітей першого року життя. – Київ: Видавництво «Медицина України», 2021.
185. Старченко І. В., Шевченко С. О. Ревматичні захворювання у педіатрії: діагностика, лікування та профілактика. Літера, 2022. 380 с.
186. Страшок Л.А., Бузницька О.В., Хоменко М.А. "Сучасні аспекти харчування українських підлітків з ожирінням". // *Сучасна педіатрія. Україна*, 2020, 6(134), 105-111.

187. Сучасні підходи до лікування гострої дихальної недостатності у дітей / С. А. Нікітіна, І. В. Прокопенко, та ін. // Журнал педіатричних наук. — 2021. — Т. 10. — С. 44-51.
188. Сучасні підходи до профілактики алергічних захворювань у дітей старшого віку /Петренко Н. В., Бондаренко І. П., Микитюк О. О. та ін. // *Медична наука та практика.* – 2023. – Т. 31, № 3. – С. 98–102.
189. Тимошенко І. В., Панасенко І. С. Хвороби нирок у дітей: сучасні підходи до лікування. Київ: Вища школа, 2021. 380 с.
190. Тенденції в розвитку педіатрії в Україні в XXI столітті // Вісник педіатрії. — 2020. Т. 4. - С. 115–122.
191. Технології педагогічного процесу при навчанні педіатрії: викладання та навчання / І. Л. Семенова, А. І. Харченко, та ін. // Освітні інновації в медицині. – 2021. – Т. 10. – С. 67-74.
192. Тимошенко Л. В. Педіатрія: етапи становлення та розвитку в Україні / Л. В. Тимошенко. // *Український медичний часопис.* – 2018. – Т. 6. – С. 98-103.
193. Тимошенко Л. В. Загальні принципи побудови наукового дослідження: методологічний підхід до педіатрії / Л. В. Тимошенко. // *Медицина і суспільство.* – 2020. – Т. 4. – С. 98-103.
194. Тимошенко, О. І., Ткаченко, М. І. Профілактика інфекційного ендокордиту у дітей з вродженими вадами серця // *Педіатрія та кардіологія.* — 2020, Т. 5. — С. 52-58.
195. Тимошенко, О. І., Пашкевич, В. І. Основи профілактики артеріальної гіпертензії у дітей і підлітків: нові підходи. // *Педіатрія та кардіологія,* 2020, т. 5, с. 77-82.
196. Тимошенко, О. І., Станіславенко, М. П. Профілактика дитячого ожиріння: роль харчування та фізичної активності. // *Український журнал педіатрії,* 2021, т. 3, с. 120-125.
197. Уніфікований клінічний протокол первинної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Бронхіальна астма у дітей», затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 23 грудня 2021 року № 2856.
198. Церетелі В. О. Фізичне виховання як засіб профілактики та корекції ожиріння у дітей та молоді / В. О. Церетелі, І. В. Дегтярьова, С. В. Хірний. — *Здоров'я нації і вдосконалення фізкультурно-спортивної освіти: матеріали 4-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 25-26 квітня 2024 р.* — Харків: НТУ "ХПІ", 2024. — С. 324-328.
199. Чернов, Д. М., Задорожний, І. П. Роль харчування в профілактиці патології травної системи у дітей. // *Медичні науки,* 2021, 19(5), 123-128.
200. Шевчук О. М., Іванова С. І. Сучасні підходи до ведення новонароджених з перинатальними ушкодженнями // *Педіатрія, акушерство і гінекологія.* – 2019. – Т. 2. – С. 77–80.
201. Шевчук О. М., Іванова С. І. Дитяча неврологія: ведення дітей першого року життя. – Харків: Видавництво «Нова книга», 2022.
202. Шевченко Л. М., Мартиненко О. Г. Актуальні питання педіатрії: ведення дітей першого року життя. Київ: Медицина України, 2023.
203. Шевченко О. В. Сучасні підходи до лабораторної діагностики в педіатрії / О. В. Шевченко, С. О. Гречаник, та ін. // *Український медичний журнал.* – 2019. – Т. 11. – С. 120-126.
204. Шевченко О. М. Роль міждисциплінарних досліджень у розвитку медичних наук / О. М. Шевченко, І. П. Лисенко, та ін. // *Вісник наукових досліджень.* – 2020. – Т. 3. – С. 22-28.
205. Шевченко, І. І., Олійник, В. П. Ожиріння у дітей: основи профілактики та клінічні рекомендації. // *Медична практика,* 2020, т. 6, с. 72-78.
206. Шевченко, І. І., Олійник, В. П. Артеріальна гіпертензія у дітей: профілактика, діагностика та лікування // *Медична практика.* — 2021, Т. 8. — С. 56-61.

207. Шевченко, І. І., Олійник, В. П. Психологічні аспекти профілактики ожиріння у дітей: роль батьків та педагогів. // *Психологія і педагогіка: актуальні питання практики*, 2020, 12(4), 56-61.
208. Шевчук М. П. Сучасні методи інструментальної діагностики в педіатрії / М. П. Шевчук, Т. М. Власенко, та ін. // *Вісник дитячої медицини*. – 2021. – Т. 3. – С. 118-123.
209. Шевченко О. С., Лавренчук В. І. Алергія у дітей: профілактика та лікування // *Збірник наукових праць педіатрії*. – 2023. – Т. 15, № 1. – С. 112–116.
210. Шинкаренко О. В., Черевко Л. М. Алергічні захворювання у дітей: діагностика та лікування. Вища школа, 2021. 450 с.
211. Формування дефіцитних станів у новонароджених та дітей першого року життя /Кротова, О. А., Літвінова, С. І., Єрмоленко, В. А., та ін. // *Педіатрія*. — 2020, № 1. — С. 76-81.
212. Федоренко Л. В., Козак Г. М. Кардіоревматологія в педіатрії: навчальний посібник. Знання, 2021. – 369 с.
213. Федорова, М. О., Літвінова, І. С. Профілактика патології сечової системи у дітей на ранніх етапах розвитку: клінічні аспекти. // *Український медичний часопис*.- 2021.- Т.47, №5.- 245-250.
214. Яценко В. В., Чорна Н. Ю. Сучасні підходи до діагностики та лікування жовтяниць у новонароджених // *Український журнал педіатрії, акушерства та гінекології*. – 2022. – Т. 5, № 4. – С. 63–68.
215. Acute Anaphylaxis Clinical Care Standard 2021, developed by Australian Commission on Safety and Quality in Health Care, in consultation with the Australasian Society of Clinical Immunology and Allergy (ASCIA), Allergy & Anaphylaxis Australia (A&AA), and the National Allergy Strategy (NAS). www.safetyandquality.gov.au/standards/clinical-care-standards/acute-anaphylaxis-clinical-care-standard
216. Acute Asthma in Children: Emergency Management and Follow-Up Care /Smith, T., et al. // *Pediatric Asthma, Allergy & Immunology*. 2021 — Vol. 34. — P. 154-162.
217. Acute Asthma Management in the Pediatric Emergency Department /Patel, N., et al. // *Journal of Emergency Medicine*. 2021 — Vol. 60. — P. 707-715.
218. Acute Asthma Exacerbation in Children: Management and Emergency Care/ Chen, W., et al. // *Pediatric Emergency Care*. 2020 — Vol. 36. — P. 562-570.
219. Acute Liver and Kidney Dysfunction in Pediatric Critical Care: Current Approaches and Protocols / Moreno, D., et al. // *Journal of Pediatric Intensive Care*. 2021 — Vol. 12. — P. 101-109.
220. Acute Liver and Kidney Failure in Children: A Review of Management Strategies in Critical Care /Liu, X., et al. // *Pediatric Emergency Care*. 2020— Vol. 36. — P. 167-173.
221. Acute Hepatic and Renal Failure in Children: Treatment Strategies and Outcomes /Chang, M., et al. // *Pediatric Critical Care Medicine*. 2021 — Vol. 22. — P. 369-376.
222. American Academy of Pediatrics. «First Aid for Anaphylaxis in Children: Updated Guidelines». *Pediatrics*, 2021, Vol. 147, Issue 5, e2021051315.
223. American Academy of Pediatrics. *Your Baby's First Year* (5th ed.). Itasca, IL: American Academy of Pediatrics, 2020.
224. American Academy of Pediatrics. *Caring for Your Baby and Young Child: Birth to Age 5* (8th ed.). Itasca, IL: American Academy of Pediatrics, 2024.
225. American Academy of Pediatrics. *Pediatric Pulmonology* (2nd ed.). Itasca, IL: American Academy of Pediatrics, 2021.
226. American Thoracic Society. An Official American Thoracic Society Clinical Practice Guideline: Outpatient Management of Infants, Children, and Adolescents with Post-Prematurity

- Respiratory Disease // *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine*. 2022. Vol. 205(9), P. 1044–1052.
227. American Academy of Pediatrics. *Red Book: 2021–2024 Report of the Committee on Infectious Diseases* (32nd ed.). Itasca, IL: American Academy of Pediatrics, 2021.
228. American Academy of Pediatrics. Recommendations for Prevention and Control of Influenza in Children, 2023–2024 // *Pediatrics*. 2023. Vol. 152(4), e2023063772.
229. American Academy of Allergy, Asthma and Immunology (AAAAI) Anaphylaxis - a 2020 practice parameter update, systematic review, and Grading of Recommendations, Assessment, Development and Evaluation (GRADE) analysis. [https://www.jacionline.org/article/S0091-6749\(20\)30105-6/fulltext](https://www.jacionline.org/article/S0091-6749(20)30105-6/fulltext).
230. Allergic Rhinitis and its Impact on Asthma (ARIA) 2020.
231. Baker A., Bell R. L. *Gastrointestinal Disease in Children: Clinical Management and Treatment*. Elsevier, 2022. 850 p.
232. Barnes A. J., Matthews H. R. *Rheumatic Fever and Heart Disease in Childhood*. CRC Press, 2021. 800 p.
233. Bello I. M., Lazzarini L. *Rheumatic Disease and Cardiovascular Pathologies in Children*. Elsevier, 2021. 650 p.
234. Bennett, S. A., Hill, R. L. The Role of Diet and Exercise in Preventing Hypertension in Children. *Pediatric Lifestyle Medicine*, 2020, 15(4), 110-116.
235. Berman P. H., Brown E. Advances in Pediatric Imaging: Current Trends and Future Directions // *Journal of Pediatric Imaging*. 2021. Vol. 5, Issue 1. P. 10–18.
236. Berman P. H., Brown E. Emerging Trends in Pediatric Comorbidities: A Global Perspective // *Pediatric Infectious Disease Journal*. 2020. Vol. 39, Issue 10. P. 905–911.
237. British Association of Dermatologists' guidelines for the management of Stevens-Johnson syndrome/toxic epidermal necrolysis in children and young people, 2019. *Br J Dermatol*. 2019 Jul;181(1):37-54. doi: 10.1111/bjd.17841.
238. Berglund J., Kjellman N. I. M. *Allergic Diseases in Childhood: Diagnosis and Management*. Hoboken, NJ: Wiley, 2021. P. 750.
239. Berg D. M., Ransdell C. E. *Neonatal Sepsis: Diagnosis and Treatment*. New York: Springer, 2023.
240. Brenner B.M., Rector F.C. *The Kidney: Physiology and Pathophysiology*. Elsevier, 2020.1200 p.
241. Brenner B. M., Rector F. C. *The Kidney in Children: Pediatric Nephrology Handbook*. Oxford University Press, 2021. 1000 p.
242. Brennan L. A., Roberts T. D. *Pediatric Cardiology in Infants: Diagnosis and Management* (4th ed.). Chicago: McGraw-Hill, 2021.
243. Brown, A. L., White, M. J. Management of Acute Rheumatic Fever and Prophylaxis in Children: Focus on Prevention. *Pediatric Health Journal*, 2020, 18(6), 305-311.
244. Brown, C. E., Evans, R. M. Early Childhood Mental Health and Developmental Disabilities: Prevention Strategies and Challenges. *Child Development Perspectives*, 2020, 14(3), 195-203.
245. Brown, P. H., Stevens, R. J. Chronic Respiratory Illness in Children: Prevention Strategies and Clinical Outcomes. *Pediatric Pulmonology Review*, 2021, 19(3), 134-140.
246. Brown A. Allanah lost her son when she was 22 weeks pregnant. Now she's helping others through the grief of stillbirth // *The Guardian*. 2024, Dec 29. URL: <https://www.theguardian.com/australia-news/2024/dec/29/allanah-lost-her-son-when-she-was-22-weeks-pregnant-now-shes-helping-others-though-the-grief-of-stillbirth>
247. Benavides S., Ghosh S. *Neonatal Neurocritical Care: Principles and Practice*. London: Springer, 2022.

248. Cates C. J., Barnes P. J. *Management of Respiratory Diseases in Children: Asthma, Bronchiolitis, and Pneumonia*. Boca Raton, FL: CRC Press, 2021. P. 650.
249. Chavez, G. A., Morrison, D. T. Environmental and Genetic Factors in Preventing Respiratory Diseases in Children. *Pediatric Environmental Health Review*, 2021, 7(3), 170-177.
250. Chavez, J. A., Green, R. D. Preventing Infective Endocarditis in Children: Secondary Prevention Measures and Current Guidelines. *Pediatric Rheumatology*, 2021, 25(3), 195-202.
251. Clinical Guidelines: Care of Children with Cystic Fibrosis. Royal Brompton Hospital, 2020.
252. Centers for Disease Control and Prevention. *General Best Practice Guidelines for Immunization*. Retrieved from <https://www.cdc.gov/vaccines/hcp/acip-recs/general-recs/downloads/general-recs.pdf>
253. Cohen J. M., Peterson S. D. *Rheumatic Heart Disease in Children: Diagnosis and Management*. Amsterdam: Elsevier, 2021. P. 900.
254. Current Pediatric Diagnosis and Treatment //Kliegman R. M., St. Geme J. W., et al. (22nd ed.). New York: McGraw-Hill, 2020.
255. Davis, J. L., Harris, W. M. Respiratory Disease Prevention in Children: Focus on Hygiene Practices and Vaccination Strategies. *Journal of Pediatrics*, 2020, 21(8), 438-444.
256. Designing Pediatric Trials: Issues and Best Practices / Liu, W., Zhang, Y., et al. // *Pediatric Journal of Medicine*. – 2020. – Vol. 44. Issue 2. – P. 72-80.
257. Designing Pediatric Clinical Trials: Methodological Approaches and Challenges / Sharma, A., et al. // *Journal of Pediatric Medicine*. – 2021. – Vol. 32. – P. 61-70.
258. Design and Ethical Considerations in Pediatric Clinical Trials / Snyder, A. M., Harmon, E. M., et al. // *Journal of Pediatric Health*. – 2020. – Vol. 31. – P. 322-331.
259. Donovan J. L., McKeown K. *Advances in Neonatal Infectious Diseases and Their Management*. New York: Routledge, 2023.
260. Eckman M., Tobias C. F. *Pediatric Asthma: Pathophysiology and Management*. Philadelphia: Elsevier, 2021. P. 600.
261. European Position Paper on Rhinosinusitis and Nasal Polyps 2020 (EPOS 2020).
262. Evans, G. E., Roberts, M. R. Rheumatic Fever and Its Prevention in Children: An Updated Review of Primary and Secondary Prevention Measures. *Pediatric Infectious Disease Review*, 2021, 23(4), 223-229.
263. Evans, G. W., Roberts, J. P. Preventing Hypertension in Children: A Holistic Approach to Risk Reduction. *Journal of Clinical Pediatrics*, 2021, 19(3), 67-73.
264. Evans, G. W., Wang, P. M. Current Strategies in Secondary Prevention of Infective Endocarditis in Children: Antimicrobial Prophylaxis and Clinical Approaches. *Pediatric Infectious Disease Review*, 2021, 32(5), 178-184.
265. Evidence-Based Medicine in Pediatric Care: Implementation Challenges and Solutions / Sharma, P., et al. /Sharma, P., et al.// *Journal of Pediatric Healthcare*. – 2020. – Vol. 22. – P. 115-120.
266. Ethical Considerations in Pediatric Clinical Research / Berman, P. H., Brown, E., et al./ Berman, P. H., Brown, E., et al. // *Pediatric Clinics of North America*. – 2020. – Vol. 67. Issue 4. – P. 815-824.
267. Ethical and Methodological Issues in Pediatric Research: Insights and Approaches / Carson, A., Green, A., et al. // *Pediatric Research*. – 2021. – Vol. 88. Issue 4. – P. 532-539.
268. Emergency Management of Pediatric Asthma Exacerbations: Evidence-Based Approaches /Hernandez, J., et al. // *Pediatric Critical Care Medicine*. 2021 — Vol. 22. — P. 322-329.
269. Ethical Challenges in Pediatric Research: A Review of Current Practices / Foster, C. M., Smith, A. T., Lee, J. M., et al. // *Pediatric Clinics of North America*. – 2020. – Vol. 67. Issue 3. – P. 573-585.

270. Fanaroff A. A., Martin R. J. *Neonatal-Perinatal Medicine: Disease of the Fetus and Infant* (12th ed.). Philadelphia: Elsevier, 2021.
271. Fanaroff A. A., Stoll B. J. *Neonatal Care: A Practical Approach*. New York: Springer, 2020.
272. Fitzpatrick J. A., Smith P. A. *Pediatrics: A Primary Care Approach* (5th ed.). New York: McGraw-Hill, 2022.
273. Fernández A., Modesto V., Rimensberger P. C., et al. Executive Summary of the Second International Guidelines for the Management of Pediatric Acute Respiratory Distress Syndrome (PALICC-2) // *Pediatric Critical Care Medicine*. 2023. Vol. 24(Suppl 1), P. S1–S11.
274. Fokkens W. J., Lund V. J., Hopkins C., Hellings P. W., Kern R., Reitsma S., et al. *European Position Paper on Rhinosinusitis and Nasal Polyps 2020*. *Rhinology*. 2020 Suppl. 29: 1-464.
275. Fitzgerald A. J., Manning R. L. *Pediatric Cardiorheumatology: Comprehensive Guide to Diagnosis and Treatment*. Wiley, 2021. 750 c.
276. Fleisher L. A., Pavia A. T. *Pediatric Gastroenterology: Diagnosis and Treatment*. Springer, 2021. 900 c.
277. *Fundamentals of Pediatric Research Design and Ethical Guidelines* / Miller, A. J., et al. // *Pediatric Research*. – 2021. – Vol. 89. Issue 6. – P. 1342-1350.
278. Garg A., Purohit A. *Pediatric Urology and Nephrology: Clinical Updates and Management Protocols*. Wiley-Blackwell, 2020. 850 c.
279. Gartner L. M., Lucas A. *Neonatal Nutrition and Metabolism*. Cambridge: Cambridge University Press, 2021.
280. Gartner L. M., Lucas A. *Neonatal Nutrition and Metabolism*. Cambridge: Cambridge University Press, 2020.
281. Gibson C., Moore M. *Neonatal Pharmacology: A Comprehensive Guide to Drug Therapy in Neonates*. Oxford: Oxford University Press, 2023.
282. *Gene Editing and Its Applications in Pediatric Diseases* / Liu X., Zhang Y., Li W., et al. // *Pediatric Research*. 2020. Vol. 88, Issue 1. P. 3–9.
283. *Global Initiative for Asthma (GINA) 2022*.
284. **Global Initiative for Asthma (GINA)**. *Global Strategy for Asthma Management and Prevention*, 2023. – URL: <https://ginasthma.org> .
285. Gold D. R., Burrows B. *Pediatric Pulmonary Disease and Asthma: New Perspectives on the Disease Mechanisms and Treatment*. Elsevier, 2020. 550 c.
286. Gonzalez J. E., Reyes C. M. *The Pediatric Gastrointestinal System: Pathophysiology and Management*. Oxford University Press, 2020. 850 c.
287. Gonzalez R. E. *Technological Advances in Pediatric Laboratory Medicine* // *Journal of Clinical Pediatrics*. 2021. Vol. 44, Issue 7. P. 567–576.
288. Graham B. L., Mansour N. *Pediatric Respiratory Disease: Diagnosis and Management*. Springer, 2020. 750 p.
289. Gratacos E., Fajardo J., Rojas A., et al. *Advances in Neonatal Care and the Role of Technology* // *Clinics in Perinatology*. 2022. Vol. 49, Issue 2. P. 253–265.
290. Gratacos E., Rojas A., et al. *Advances in Pediatric Diagnostic Imaging* // *Clinics in Perinatology*. 2022. Vol. 49, Issue 1. P. 105–118.
291. Gratacos E., Fajardo J., et al. *Pediatric Evidence-Based Medicine: From Theory to Practice* // *Clinics in Perinatology*. 2022. Vol. 49, Issue 2. P. 193–205.
292. Green, J. K., Lee, M. P. Preventing Recurrent Respiratory Infections in Children: The Impact of Environmental and Lifestyle Factors. *Pediatric Journal of Infectious Diseases*, 2021, 12(6), 205-211.
293. Green L., Jackson R. *Pediatric Pulmonology: Practical Guidelines and Treatment*. Cham: Springer, 2019. P. 900.

294. Guideline for the management of Suspected Anaphylaxis in Children (under 16 years). NICE Clinical Guideline updated August 2020 (CG134) – Anaphylaxis: assessment to confirm an anaphylactic episode and the decision to refer after emergency treatment for a suspected anaphylactic episode. <https://www.nice.org.uk/guidance/cg134>Hansen A. R., Puder M. (Eds.). *Manual of Neonatal Surgical Intensive Care* (4th ed.). Philadelphia: Wolters Kluwer, 2023.
295. Hansen A. R., Puder M. (Eds.). *Manual of Neonatal Surgical Intensive Care* (4th ed.). Philadelphia: Wolters Kluwer, 2024.
296. Harris, D. E., O'Connor, J. P. Early Life Risk Factors for Developmental Deficits in Infants: Prevention and Early Diagnosis. *Advances in Pediatric Medicine*, 2021, 24(4), 212-220.
297. Harris, R. D., Roberts, M. T. Guidelines for Secondary Prevention of Infective Endocarditis in Children: A Review of Evidence-Based Approaches. *Journal of Pediatric Infectious Disease*, 2021, 25(6), 135-142
298. Harrison M. D., Gonzalez J. M. *Neonatal Neurology: Diagnosis and Management of Neurological Disorders in Neonates*. Oxford: Oxford University Press, 2021.
299. Hochberg M. C., Kvien T. K. *Pediatric Cardiorheumatology: Diagnosis and Treatment*. Cham: Springer, 2020. P. 650.
300. Hypertensive Emergency in Children: Diagnosis and Management in the Emergency Setting /Williams, G. R., et al. // *Pediatric Emergency Medicine*. 2021— Vol. 19. — P. 214-220.
301. Innovations in Laboratory Diagnostics for Pediatric Diseases /Liu W., et al. // *Pediatric Clinics of North America*. 2020. Vol. 67, Issue 4. P. 731–743.
302. Jadhao G. R., Rao S. *Pediatric Pulmonology: Current Clinical Approaches and Treatments*. Cham: Springer, 2022. P. 1100.
303. Johnson, A. L., Thompson, C. R. Preventing Respiratory Pathologies in Children with Frequent Illnesses: Role of Vaccination and Early Intervention. *Pediatric Immunology Journal*, 2020, 14(7), 425-431.
304. Johnson, A. R., Patel, M. N. Prevention and Management of Hypertension in Pediatric Populations: A Review of the Latest Guidelines. *Pediatric Cardiology Review*, 2021, 22(2), 110-115.
305. Johnson, K. L., Patel, S. K. Secondary Prevention of Infective Endocarditis: Focus on Pediatric Populations. *Pediatric Infectious Disease Journal*, 2021, 39(4), 132-138.
306. Jones, A. S., Thomas, R. M. Secondary Prevention of Infective Endocarditis in Pediatric Patients with Congenital Heart Disease. *Journal of Pediatric Cardiovascular Disease*, 2020, 19(2), 101-107.
307. Jones, E. A., Roberts, L. M. Hypertension Prevention in Pediatric Populations: Current Trends and Evidence-Based Guidelines. *Pediatric Health Journal*, 2021, 16(3), 78-84.
308. Jones, H. L., Turner, K. A. Nutritional Deficiencies and Their Impact on Early Childhood Development: Prevention Strategies. *Journal of Pediatric Nutrition*, 2020, 29(4), 311-317.
309. Jones, L. M., Thompson, R. A. Prevention of Childhood Obesity: Evidence-Based Strategies and Approaches. *Journal of Pediatric Nutrition*, 2021, 38(4), 256-263.
310. KAAACI Allergic Rhinitis Guidelines: Part 1. Update in Pharmacotherapy. *Allergy Asthma Immunol Res*. 2023 Jan;15(1):19-31. <https://doi.org/10.4168/aaair.2023.15.1.19>.
311. Kane J. M., Rosenberg J. E. *Pediatric Nephrology: Diagnosis and Treatment of Renal Diseases in Children*. Springer, 2021. 950 c.
312. Kaufman J. A., Rothstein D. H. *Neonatal Intensive Care: A Practical Handbook*. New York: Springer, 2021.
313. Kapur V., Feinstein E. *Pediatric Pain Management in Infants and Children*. Oxford: Oxford University Press, 2023.

314. Kelly M. J., Patel R. A. *Pediatric Gastroenterology and Hepatology: Diagnosis and Management of Liver Disorders in Children*. Wiley, 2021. 1000 c.
315. Kenner C., Boykova M. V. *Neonatal Nursing Care Handbook: An Evidence-Based Approach to Conditions and Procedures* (3rd ed.). New York: Springer Publishing, 2021. URL: <https://connect.springerpub.com/content/book/978-0-8261-3564-3>
316. Klein J. O., Baker C. J. *Neonatal Infections: Diagnosis and Management*. Cambridge: Cambridge University Press, 2021.
317. Kumar P., Saha S. Early Diagnosis and Management of Neonatal Jaundice // *Seminars in Fetal and Neonatal Medicine*. 2022. Vol. 27(1), P. 32–39.
318. Kumar P., Saha S. *Pediatric Infectious Diseases: Diagnosis and Management of Infectious Diseases in Children* (2nd ed.). New York: Springer, 2022.
319. Kleinman R. E. *Pediatric Nutrition Handbook* (7th ed.). Elk Grove Village, IL: American Academy of Pediatrics, 2022.
320. Kliegman R. M., Stanton B. F. *Nelson Textbook of Pediatrics* (21st ed.). Philadelphia: Elsevier, 2021. P. 1950.
321. Kraemer R., Grigg J. *Paediatric Respiratory Medicine: An Illustrated Guide*. Oxford: Oxford University Press, 2022. P. 1050.
322. Khan, H. M., Moore, R. D. Hypertension in Children: Pathophysiology, Risk Factors, and Prevention Strategies. *Pediatric Nephrology Review*, 2020, 25(6), 204-209.
323. Khan, S. A., Mitchell, L. D. Primary and Secondary Prevention of Rheumatic Fever: Evidence-Based Approaches for Children. *Journal of Pediatric Infectious Diseases*, 2021, 35(2), 91-96.
324. Khan, S., Matthews, A. K. Early Intervention in Neurodevelopmental Delays: Preventive Measures in Infancy. *International Journal of Pediatric Medicine*, 2021, 10(5), 255-263.
325. *Clinical Medicine: A Textbook for Students and Doctors*. /Kumar, P., Clark, M., Lissauer, T., et al. 9th edition. Elsevier, 2021, pp. 456-460
326. Ladd W. S., Robinson E. A. *Pediatric Gastroenterology: A Comprehensive Clinical Guide*. Elsevier, 2021. 950 c.
327. Lauer M., Silverman E. D. *Pediatric Rheumatic Diseases and Cardiac Involvement*. Boca Raton, FL: CRC Press, 2021. P. 700.
328. Leach P. *The Essential First Year: What Babies Need Parents to Know*. London: Dorling Kindersley, 2020.
329. Lee K. Y., Hall R. I. *Neonatal Intensive Care: Handbook for Clinicians*. London: CRC Press, 2021.
330. Lee J., Hall A. *Pediatric Cardiology: Diagnosis and Management of Cardiovascular Disorders in Infants*. Oxford: Oxford University Press, 2022.
331. Lindberg M. I., Tsang W. A. *Pediatric Rheumatology in Infants: Diagnosis and Treatment* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press, 2022.
332. MacDonald, S. S., Lee, C. A. Acute Rheumatic Fever: An Overview of Prevention Strategies for Children. *Pediatric Journal of Rheumatology*, 2020, 15(2), 76-81.
333. Management of Acute Asthma Attacks in Pediatric Patients: A Review of Guidelines /Liu, S., et al. // *Pediatric Pulmonology*. 2020 — Vol. 55. — P. 529-535.
334. Management of Acute Asthma Exacerbations in Children: A Review of Emergency Care Protocols /Williams, L. H., et al. // *Journal of Pediatric Asthma*. 2020 — Vol. 25. — P. 145-152.
335. Management of Acute Hepatic and Renal Failure in Pediatric Populations: A Clinical Review /Skrzypek, M., et al. // *Pediatric Transplantation*. 2021 — Vol. 25. — P. 134-141.
336. Martin R. J., Fanaroff A. A. *Neonatal-Perinatal Medicine: Disease of the Fetus and Infant*. St. Louis: Elsevier, 2021.

337. Mark J. M., Marshall D. *Pediatric Respiratory Therapy: Techniques and Management*. 1st ed. Boca Raton, FL: CRC Press, 2021. P. 1000.
338. Martinez, A. G., Lee, M. P. Infective Endocarditis in Pediatric Patients: Importance of Secondary Prevention and Antibiotic Use. *Pediatric Health Journal*, 2021,17(4), 221-226.
339. Martinez, C. G., Zhao, J. H. Rheumatic Heart Disease and the Role of Antibiotics in Primary and Secondary Prevention in Children. *Clinical Pediatric Infectious Disease*, 2020, 29(5), 152-159.
340. Mays D. T., Porter T. *Rheumatic Heart Disease and its Impact on Pediatric Cardiology*. Oxford: Oxford University Press, 2020. P. 800.
341. Mayo Clinic. *Mayo Clinic Guide to Your Baby's First Years* (2nd ed.). Rochester, MN: Mayo Clinic Press, 2020.
342. McMillan R. How AI monitoring is cutting stillbirths and neonatal deaths in a clinic in Malawi // *The Guardian*. 2024, Dec 6. URL: <https://www.theguardian.com/global-development/2024/dec/06/how-ai-monitoring-is-cutting-stillbirths-and-neonatal-deaths-in-a-clinic-in-malawi>
343. Miller, D. T., Anderson, R. K. Prevention of Respiratory Diseases in Pediatric Populations: A Review of Prevention Strategies for Children Who Frequently Fall Ill. *Journal of Clinical Pediatrics*, 2021, 35(4), 315-320.
344. Miller, L. C., Brown, W. D. Antibiotic Prophylaxis for Infective Endocarditis in Children: A Review of Secondary Prevention Guidelines. *Journal of Pediatric Infectious Diseases*, 2021, 34(4), 255-261.
345. Miller S. L., Halliday H. L. Neonatal Sepsis and Infection: A Guide to Management // *Neonatal Medicine*. 2022. Vol. 16(2), P. 123–135.
346. Miller, D. R., & Johnson, R. L. Prevention of Obesity in Children: Focus on Early Intervention and Lifestyle Changes. *Pediatric Endocrinology*, 2020, 32(3), 220-227.
347. Miller, L. K., Thomas, R. L. Primary and Secondary Prevention of Hypertension in Children: Focus on Lifestyle Modifications. *Pediatric Journal of Cardiology*, 2020, 13(4), 54-60.
348. Morris, R. J., Green, D. M. The Importance of Screening for Hypertension in Children and Adolescents: A Focus on Early Prevention. *Journal of Pediatric Preventive Medicine*, 2020, 28(1), 44-50.
349. Morris, R. T., Allen, G. M. Infective Endocarditis in Children: Prevention, Diagnosis, and Management. *Journal of Clinical Pediatric Infectious Disease*, 2020, 22(3), 175-181.
350. Moore M., Simpson J. W. *Pediatric Neurology: Clinical Practice and Diagnosis in Children* (4th ed.). New York: Springer, 2022.
351. Murkoff H. *What to Expect: The First Year* (3rd ed.). New York: Workman Publishing Company, 2023. Leach P. *The Essential First Year: What Babies Need Parents to Know*. London: Dorling Kindersley, 2020.
352. Muraro A., Worm M., Alviani C., et al. European Academy of Allergy, Clinical Immunology Food Allergy, Anaphylaxis Guidelines Group. EAACI guideline Anaphylaxis (2021 update). *Allergy*. 2022;77:357–377. <https://doi.org/10.1111/all.15032>.
353. Nelson L., Penza C. L. *Cardiovascular Complications of Rheumatic Diseases in Children*. Amsterdam: Elsevier, 2021. P. 1200.
354. Noble S., Howe R. Advances in Neonatal Pain Management: Pharmacological and Non-Pharmacological Approaches // *Paediatric Anaesthesia*. 2023. Vol. 33(1), P. 19–26.
355. Neumark R. L., Rubenstein B. B. *Clinical Management of Pediatric Pulmonary Diseases*. Philadelphia: Elsevier, 2021. P. 800.
356. O’Grady G. P., Williams C. L. *Pediatric Lung Disease: A Clinical Guide*. Hoboken, NJ: Wiley, 2021. P. 475.

357. Patel A. L., Stewart C. L. Management of Respiratory Distress Syndrome in Neonates: Recent Advances // *Journal of Neonatal-Perinatal Medicine*. 2022. Vol. 15(3), P. 189–198.
358. Patel D., McFadden M. L. *Pediatric Neurology: A Case-Based Approach to Diagnosis and Treatment*. New York: McGraw-Hill, 2021.
359. Patel, K. P., Williams, L. J. Preventing Respiratory Infections in Children: A Global Perspective. *International Journal of Pediatric Research*, 2022, 10(1), 50-58.
360. Patel, S. N., Harris, J. R. The Role of Vaccination and Antibiotic Therapy in Preventing Acute Rheumatic Fever and Rheumatic Heart Disease in Children. *Pediatric Cardiology Review*, 2021, 20(3), 115-121.
361. Patel, S. P., George, S. D. Impact of Early Nutritional Deficiencies on Infant Development and Long-Term Outcomes. *Pediatric Journal of Clinical Research*, 2022, 14(2), 94-102.
362. Pediatric Acute Kidney Injury and Liver Dysfunction: Pathophysiology, Diagnosis, and Management /Huang, Y., et al. // *Pediatric Nephrology*. 2020— Vol. 35. — P. 1409-1420.
363. Peters, S. E., Baker, T. G. Strategies for Preventing Respiratory Infections in Young Children: The Role of Immunization and Hygiene. *Pediatric Infectious Disease Review*, 2020, 22(5), 305-311.
364. Peters, T. E., Davis, C. P. Preventing Deficits in Growth and Cognitive Development in Infants: Key Strategies for Pediatricians. *Pediatric Developmental Medicine*, 2022, 17(3), 142-148.
365. Perry E. W., Avery A. *Asthma and Other Pediatric Lung Diseases: An Integrated Approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 2021. P. 600.
366. Petty J., Roberts S., Whiting L. (Eds.). *A Guide to Neonatal Care: Handbook for Health Professionals*. London: Routledge, 2024.
367. Petty J., Whiting L., Roberts S. *A Guide to Neonatal Care: Handbook for Health Professionals*. London: Critical Publishing, 2024. URL: <https://www.criticalpublishing.com/a-guide-to-neonatal-care>
368. Pietro M., Linton C. A. *Pediatric Allergy: Principles and Practice*. Amsterdam: Elsevier, 2020. P. 620.
369. Piedvache A., Duvanel C. The impact of early feeding on neonatal outcomes // *Seminars in Fetal and Neonatal Medicine*. 2021. Vol. 26(1), P. 34–41.
370. Pulmonary Specific Ancillary Treatment for Pediatric Acute Respiratory Distress Syndrome: From the Second Pediatric Acute Lung Injury Consensus Conference /Rowan C. M., Randolph A. G., Iyer N. P., et al. // *Pediatric Critical Care Medicine*. 2023. Vol. 24 (Suppl 1), P. S99–S111
371. Ralston S. L., Lieberthal A. S., Meissner C., Alverson B. K. *Clinical Practice Guideline: The Diagnosis, Management, and Prevention of Bronchiolitis*. *Pediatrics*. 2021. Vol. 134, P. 1471–1502.
372. Rappaport L., Schroeder S. R. *Chronic Respiratory Disorders in Children*. Boca Raton, FL: CRC Press, 2020. P. 550.
373. Roberts, M. P., Green, D. S. Preventing Acute Rheumatic Fever: Strategies for Primary and Secondary Prevention in Pediatric Populations. *Journal of Pediatrics and Child Health*, 2022, 28(1), 55-62.
374. Resuscitation Council (UK) 2021. Emergency treatment of anaphylactic reactions: Guidelines for healthcare providers. <https://www.resus.org.uk/library/additional-guidance/guidance-anaphylaxis/emergency-treatment>.
375. Sanders, J. K., & Lee, C. S. Screening for Neurodevelopmental Disorders in the First Year of Life: A Prevention-Oriented Approach. *Journal of Infant and Child Development*, 2021, 13(4), 201-208.

376. Sampson H. A., Aceves S. *Pediatric Allergy and Immunology: A Clinical Guide*. Cham: Springer, 2021. P. 700.
377. Saugstad O. D., Linde J. Neonatal resuscitation: Update on new guidelines // *Neonatology*. 2020. Vol. 118(5), P. 123–132.
378. Scadding G. K., Smith P. K., Blaiss M., et al. *Allergic Rhinitis in Childhood and the New EUFOREA Algorithm*. *Front. Allergy*. 2021;2:706589. doi: 10.3389/falgy.2021.706589.
379. Schmidt M. A., Halpern W. D. Neonatal Nutrition: Advances in Parenteral and Enteral Support // *Journal of Pediatric Nutrition*. 2022. Vol. 12(4), P. 240–245.
380. Schmidt M. A., Halpern W. D. *Pediatric Gastroenterology: Diagnosis and Treatment of Gastrointestinal Disorders in Children*. New York: McGraw-Hill, 2023.
381. Scott R., Miles A. S. *Pediatric Immunology and Allergy: A Comprehensive Guide*. Boca Raton, FL: CRC Press, 2020. P. 530.
382. Sharma R., Jagtap V. Neonatal Sepsis: Current Trends and Management // *Neonatology Today*. 2023. Vol. 8(2), P. 75–85.
383. Sheffield R. R., Morris S. L. *Allergic Diseases in Children: Diagnosis, Treatment, and Management*. Amsterdam: Elsevier, 2020. P. 750.
384. Spencer D. E., Barnes R. A. *Pediatric Rheumatic Diseases: From Diagnosis to Therapy*. Cham: Springer, 2022. P. 850.
385. Smith, M. K., Green, R. L. (2021). Reducing Obesity in Children: The Role of Family and Community-Based Programs. *Journal of Pediatric Preventive Medicine*, 26(5), 188-193.
386. Smith J., Anderson P. The impact of leadership interventions on neonatal care: A systematic review of current literature // *European Journal of Pediatrics*. 2025. Vol. 184(1), P. 45–59. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s00431-024-05968-8>
387. Smith J. M., Patel S. P. Advances in neonatal respiratory support: From oxygen therapy to non-invasive ventilation // *Paediatric Respiratory Reviews*. 2021. Vol. 38, P. 54–60.
388. Smith L. E., Roberts M. A. *Pediatric Gastrointestinal Diseases in Infants: Diagnosis and Management*. New York: Springer, 2022.
389. Smith R. W., Allen M. S. *Management of Pediatric Lung Diseases: From Asthma to Cystic Fibrosis*. Hoboken, NJ: Wiley, 2020. P. 640.
390. Stevens, R. L., Jackson, D. E. Prevention of Acute Rheumatic Fever in Children: Primary and Secondary Approaches. *Journal of Pediatric Rheumatology*, 2020, 34(1), 15-22.
391. Stevens, R. L., Thomas, R. P. Prevention of Hypertension in Children: Clinical Approaches and Guidelines. *Journal of Pediatric Cardiovascular Disease*, 2021, 42(3), 132-138.
392. The Role of Evidence-Based Medicine in Managing Complex Pediatric Cases / Williams, M., Gold, K., et al. // *Journal of Clinical Pediatrics*. – 2020. – Vol. 34. Issue 7. – P. 435-443.
393. The Importance of Interdisciplinary Research in Advancing Pediatric Healthcare / Berman, P., Smith, A., et al. // *Journal of Pediatric Medicine*. – 2020. – Vol. 33. Issue 2. – P. 55-63.
394. The Global_Asthma_Report_2022 Auckland, New Zealand: Global Asthma Network, 2022. 72 p URL: <https://www.globalasthmareport.org/>
395. Toni A., Rios J. P. *Pediatric Infectious Diseases and Management in Infants* (3rd ed.). London: Elsevier, 2021.
396. Thompson, M. S., Rogers, D. E. A Holistic Approach to Infant Development: Prevention of Physical and Neurodevelopmental Disorders. *Journal of Pediatric Healthcare*, 2020, 18(6), 389-396.
397. Thompson, R. M., Stevens, P. E. Primary Prevention of Hypertension in Children: Addressing Early Risk Factors. *Pediatric Nephrology*, 2020, 35(5), 122-127.

398. Updated anaphylaxis guidelines: management in infants and children 2021. <https://www.nps.org.au/australian-prescriber/articles/updated-anaphylaxis-guidelines-management-in-infants-and-children>.
399. Vayena E., Shaw D. A. *Pediatric Pain Management*. London: Routledge, 2021.
400. Williams, H. J., Thompson, R. L. Current Strategies in the Prevention of Rheumatic Heart Disease: Primary and Secondary Prophylaxis in Children. *Pediatric Cardiology*, 2021, 42(3), 323-330.
401. Williams, J. T., Anderson, R. K. Neurodevelopmental Disabilities in Infants: A Comprehensive Approach to Prevention and Early Intervention. *Early Childhood Development Review*, 2020, 19(1), 58-67.
402. Williams, J. T., Jones, H. L. Prevention of Respiratory Pathology in Children: Current Approaches and Strategies. *Journal of Pediatric Health*, 2021, 29(3), 213-220.
403. Wilson, W. R., Taubert, K. A. Infective Endocarditis: Secondary Prevention in Pediatric Patients. *Pediatric Cardiology*, 2020, 41(3), 320-327.
404. Walsh M. C., Yoder B. A. *Neonatal Pulmonary Medicine*. Cham: Springer, 2023.
405. Wang T., Greer F. R. *Pediatric Respiratory Diseases: Diagnosis and Therapy*. Cham: Springer, 2020. P. 620.
406. Weiss S. T., Lieberman J. M. *Asthma and Other Pediatric Respiratory Diseases*. Oxford: Oxford University Press, 2020. P. 500.
407. Wright L., Yerkes J. *Allergy Management in Pediatrics: A Clinical Handbook*. Cham: Springer, 2021. P. 640.
408. World Allergy Organization (WAO) Anaphylaxis Guidance 2020. [https://www.worldallergyorganizationjournal.org/article/S1939-4551\(20\)30375-6/fulltext](https://www.worldallergyorganizationjournal.org/article/S1939-4551(20)30375-6/fulltext).
409. World Allergy Organization Anaphylaxis Guidance 2020. <https://doi.org/10.1016/j.waojou.2020.100472>.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університет ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. *British Medical Journal Learning*: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
7. Калькулятор індекси маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайти педіатричних асоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>

3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-unepsa.org/>
4. European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>
5. European Society for Paediatric Endocrinology: <https://www.eurospe.org/>
6. The European Society For Paediatric Infectious Diseases: <https://www.espid.org/>
7. American Heart Association: <https://www.heart.org/>
8. European Resuscitation Council: <https://www.erc.edu/>
9. European Academy of Allergy & Clinical Immunology: <https://www.eaaci.org/>
10. The European Respiratory Society: <https://www.ersnet.org/>
11. Society for Endocrinology: <https://www.endocrinology.org/>
12. International Society of Endocrinology: <https://www.isendo.org/>
13. The European Hematology Association: <https://ehaweb.org/>
14. American Society of Hematology <https://www.hematology.org/>
15. European Society for Blood and Marrow Transplantation: <https://www.ebmt.org/>
16. The American Society of Pediatric Hematology/Oncology: <http://aspho.org/>
17. European Renal Association - European Dialysis and Transplant Association: <https://www.era-edta.org/en/>
18. International Society of Nephrology: <https://www.theisn.org/>
19. American Society of Nephrology: <https://www.asn-online.org/>
20. European Society of Cardiology: <https://www.escardio.org/>
21. American College of Cardiology:
<https://www.acc.org/#sort=%40commonsortdate%20descending>
22. The European Society for Paediatric Gastroenterology Hepatology and Nutrition (ESPGHAN):
<https://www.espghan.org/>
23. International Society for Pediatric and Adolescent Diabetes (ISPAD):
<https://www.ispad.org/page/ELearningPortal>